Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 122 | Łódź, Czwartek, 26 maja 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, כ׳ אייר תרצ״ב | № 122

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

גרויסע שלאכט ארום כארבין

סאוויעטיש-יאפאנישע מלחמה ווידער אקטועל

די כינעזער ווילען ארויסטרייבען די יאפאנער פון מאנדזשוריען

יאפאנישער גענעראל-שטאב ווערט איבערגעטראגען קיין כארבין

לאנדאן, 25. (ספ. טעל.) פיל טויזענדיגע אפטיילונגען כינעזישע פארטיזאנער, וועלכע וואנדערען אין דער געגענד פון כארבין, האבען זיך צו-נויפגעטראפען און ארומגערינגעלט די שטאט, די בא-וועגונג אויף דער מזרח־כינעזישער באהן האט זיך איינגעאנצען אפגעשטעלט, ווייל די ליניע איז פער-ניכטעט, אויך די דאמפערס אויפ׳ן טייך סונגאר״י האבען געמוזט צוריקקעהרען, ווייל זיי זענען בע-שאסען געווארען מיט הארמאטען־פייער דורך די כינעזער.

די ערשטע קאמפען זענען פארגעקומען אויפ׳ן מערב־ברעג פון סונגארי, וואוהין מ׳האט ארויסגע-שיקט פון כארבין ארטילעריע און טאנקען. די כי-נעזער האבען געשטעלט א ווילדען ווידערשטאנד. לויט קורסירענדע קלאנגען, זאל מיט דער כינעזישער אקציע אנפיהרען דער גענעראל מאמא.

אנאנדער כינעזישער גרופע האט פארנומען די פאזיציע אויף מזרח פון כארבין, די פארטיזאנער האבען פערניכטעט 5 קילאמעטער באהן־ליניע.

זייט דעם נעכטיגען טאג איז כארבין ארומגע-רינגעלט פון 3 זייטען און די קאמיסיע פון דער פעלקער־ליגע, וועלכע געפינט זיך אין דער שטאט איז אפגעשניטען פון דער וועלט. די טעלעגראפישע פערבינדונג איז איבערגעריסען.

לויט ידיעות פון שאנכאי הערשט אין כארבין רוה. מ׳הערט אבער כסדר א קאנאנאדע פון הארמאטען, די צייטונגען געהען ארויס נארמאל.

לאנדאן, 52. (ספ. טעל.) פון מוקדען, סישונקאו און קירין האט מען ארויסגעשיקט מיליטער־פערשטארקונגען צו בעפרייען כארבין. אין יאפאנישען שטאב איז מען בעאונרוהיגט וועגען גורל פון דער שטאט.

לאנדאן, 25. (ספ. טעל.) די קאנסולען פון ענגלאנד, פראנקרייך, איטאליען און אמעריקא האבען זיך געווענדעט צו דער יאפאנישער מיליטער-אנפיהרונג אין שאנכאי מיט אן אנפראגע, צי די דעלעגאטען פון דער פעלקער־ליגע אין כארבין דראהט נישט קיין געפאהר, די יאפאנישע מיליטער-מאכט האט געענטפערט, אז דעריוויל קען זי נישט געבען קיין שום אויפקלערונגען, די דעלעגאטען פון דער פעלקער־ליגע זענען פיל מאל געווארענט געווארען, אז זיי זאלען נישט פאהרען קיין מאנד-זשוריען, צוליב דעם קען יאפאן נישט נעהמען אויף זיך קיין שום פעראנטווארטליכקייט פאר זייער גורל.

מאסקווע, 25. (ספ. טעל.) די ידיעה וועגען דעם, אז דער יאפאנישער הויפט־שטאב זאל איבער-געפיהרט ווערען קיין כארבין, האט אין די סאוויעטישע קרייזען ארויסגערופען א גרויסע בעאונרוהי-גונג.

לאנדאן, 25. (ספ. טעל.) דאס יאפאנישע מיליטער וואס איז ארויסגעשיקט געווארען צו בע-פרייען כארבין האט אדורכגעפיהרט א גרויסע שלאכט אויפ׳ן מזרח־ברעג פון סונגארי מיט׳ן אנטייל פון דער שווערער ארטילעריע, טאנקען און לופט־עס-קאדרעס. די כינעזער זענען געצוואונגען געווארען זיך צוריקצוציהען.

ס׳איז שוין בעשלאסען געווארען דעם יאפאני-שען שטאב איבערצוטראגען קיין כארבין.

פאריז, 25. (ספ. טעל.) אין דער לעצטער מינוט קומען אן פון פערשידענע זייטען אלארמירענ-דע דעפעשען, אז דאס יאפאנישע מיליטער מא-שירט אין דער ריכטונג צו דער רוסישער גרעניץ, די מעגליכקייט פון א סאוויעטיש־יאפאנישע מלחמה ווערט ווידער אקטועל.

אראבער בעפאלען יודען אין תימן

16 יודען און 3 אראבער פערוואונדעט. — תימנ׳ער קהלה בעט שנעלע הילף

לאנדאן, 25. (יט״א טעלעגראפיש) די יודי-שע קהלה אין לאנדאן האט דערהאלטען א דעפעשע פון דער תימנער קהלה אין עדען מיט די קורצע ווערטער: יודען זענען אין געפאהר, איילט מיט הילף. אויך פון אנדערע קהלות אין תימן קומען אן אלארמירענדע דעפעשען וועגען א געפאהר פאר יודען.

פאריז, 25. (ספ. טעל.) מען מעלדעט פון עדען וועגען א קאמף צווישען אראבער און יודען, בעת וועלכען ס׳זענען פערוואונדעט געווארען 16 יודען און 3 אראבער.

צוליב דעם וואס אימיצער האט אנגעווארפען מיסט אויפ׳ן הויף פון מעטשעט האבען די אראבער בעשולדיגט די יודען וואס וואוינען אין דעם קווא-טאל, אז זיי האבען געשענדעט דעם מעטשעט און האבען אנגעהויבען א שטורם אויף יודישע הייזער די יודען האבען זיך פערטיידיגט. די ארדנונג איז שפעטער צוריקגעשטעלט געווארען דורך דער פא-ליציי.

העריא — פראנצויזישער פרעמיער

אונטערהאנדלונגען וועגען א הלואה פאר פוילען

פאריז, 25 (ספ. טל.) אין פראנצויזישען רעגירונגס-קריזיס איז אריינגעטרעטען די ערוואר-טע ענדערונג. עדוואַרד העריא, דער אנפיהרער פון די ראדיקאלען איז נאמינירט געווארען אלס פרעמיער.

פאריז, 25 (ספ. טעל.) ווי מ׳גיט איבער איז אויף דער לעצטער קאנפערענץ צווישען טאר-דיע, פלאנדען און העריא בעטראכט געווארען דער פוילישער פארשלאג וועגען בעקומען א הלואה פון 250 מיליאן פראנק. טארדיע און פלאנדען האבען פארלאנגט העריא׳ס הסכמה, אויף צו געבען די דאזיגע הלואה.

העריא האט זיין הסכמה נישט געגעבען, ער האט אבער גאזאלט צוזאגען. אז ער וועט שטיצען דעם פוילישען פארשלאג אויף צו בעקומען די הלואה.

רעדוצירט די געהאלטען אין די מלוכה׳שע אינסטיטוציעס

ווארשא, 25 (טעלעפאניש) דער מיניס-טארען-ראט האט פערעפענטליכט א צוגאב-פער-ארדנונג וועגען פערקלענערען דאס געהאלט פון די בעאמטע אין די מלוכה-מאנאפאלען און עפענט-ליכע אינסטיטוציעס.

ערדציטערנישען

רוים, 25 (ספ. טעל.) אין סיציליען און קאלאבריא האט מען געפיהלט א שטארקע ערד-ציטערניש. פרטים פעהלען.

בעקאנטמאכונג.

דערמיט מאך איך בעקאנט די מיטגלידער פון

גרויס=פיש=סוחרים=פעראיין

פאמארסקא 18

דאס צוליב געוויסע סבות זאג איך זיך אפ פון פרעזעס-אמט.

מיט אכטונג

יואל לובאכינסקי

3340

מעלדונג.

דערמיט ערקלעהרען מיר, אז מיר טרעטען ארויס פון 2-טען קליינהענדלער-פעראיין, אלטשטאט 10 און מיר האבען זיך פעראייניגט מיט די לאד-זשר מארג- און מארק-שטייער ביי דעם צענטראל-קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15.

מיט אכטונג

פערוו.-מיטגליד יונה פאפאוויטש

און מיטגליד יוסף מארקאוויטש

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.

זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמ.

בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

כשר! וויכטיג! כשר

נייעס צום זומער-סעזאן!

ווילט איהר זיין געזונד?

ווילט איהר עסען געשמאקע און פרישע מיטאגען, פריהשטיקען און אווענדברויטען?

קומט אלע ווי איינער נור אין דעם גוט-בעקאנטען, היגיענישען, כשר׳ן

באר „בריסטאל“

4 פאלודניאווא 4

טעל. 74-151

וואו איהר בעקומט צו יעדער צייט די בעסטע

מיטאגען פון 50 גר. און מיט געפילטע פיש

אווענדברויטען און פער-שידענע פון 90 גר. או.

פריהשטיקען צו בעקומען פון 7 פריה אן

קומט און איבערציינגט אייך!

געבעקס פריי! — סאלידע בעדינונג!

כ׳שיק אפ מיטאגען צו הויזע אהן עקסטרא קאסטען.

Z intencji zaręczyn p. Pinkusa Lewkowicza z p. Polą Margulieśówną życzy wiele szczęścia i różowej przyszłości.—

Jakóbostwo Guterman.

3342

א הערצליכען מזל-טוב ווינשען מיר אונזער פאבריקאנט

פ. פיאסקאווסקי מיט זיין ליבע פרוי

צו דער חתונה פון זייער ליבען זוהן איגנאש מיט פרל. האלא ווינעריך

און מיר ווינשען דעם יונגען פאר א גליקליך און צופרידען צוזאמענלעבען.

די ארבייטער פון דער פירמע פיאסקאווסקי.

3343

פעהיגע און אינטעליגענטע

אינקאסענטן-קעס

אויף גוטע בעדינגונגען קענען בע-קומען בעשעפטיגונג. צו ערפאהרען אין אדמ. פון דער צייטונג.

3336

היינט, דאנערשטאג, 11 א זייגער פארמיטאג, קומט פאר אין דער שוהל ביי „לינת החולים“, פאלודניאווא 19

א הזכרה נאכ׳ן פערשטארבענעם פערוואלטונגס-מיטגליד

נ״ע ברוך בענדעט הערמאן

צו וועלכער עס ווערען פערבעטען אלע זיינע קרובים, פריינד און בעקאנטע, אויך אונזערע פעראיינס-מיטגלידער

די פערוואלטונג פון „לינת-החולים“ אין לאדז.

3345

מוראד׳ג געשלעגן אין פרייסישען פארלאמענט

4 דעפוטאטן שווער פערוואונדעט דורך די היטלער-לייט

דער היטלעריסט קערל — פרעזידענט פון פארלאמענט

בערלין, 15. (ספ. טעל.) בעת דער הײנטיגער זיצונג פון פרייסישען סיים איז געקומען צו א בלוטיג געשלעג צווישען היטלעריסטען און די לינקע ארבייטער-דעפוטאטען, אזא געשלעג איז נאך ביז איצט נישט נאטירט געווארען אין דער געשיכטע פון דייטשען פארלאמענטאריזם.

ווען דער קאמוניסט פיעק האט אין זיין רעדע געזאגט, אז אויף די בענק פון די נאציאנאל-סאציאליסטען זיצען מערדער, האבען זיך די היטלערישע דעפוטאטען געווארפען צו דער טריבונע. די קאמוניסטען זענען געקומען צו הילף זייער חבר, דער קאמוניסט היקען איז שווער צושלאגען געווארען.

ס'איז געקומען צו אנ'אלגעמיינעם געשלעג, אין דער לופט זענען געפלויגען טינטערס, גלעזער און שטיקער מעבעל, נאך א 15-מינוטיגען קאמף האבען די היטלער-לייט ארויסגעיאגט די קאמוניסטען פון זאל, ווארפענדיג נאך זיי מיט שטיהלען. דער זיצונגס זאל איז אינגאנצען רעמאלירט געווארען.

דער פארזיצער האט איבערגעריסען די זיצונג און צונויפגערופען א בעראטונג פון די פראקציעס. שווער פערוואונדעט איז געווארען דער סעקרעטאר פון דער סאציאל-דעמאקראטישער פראקציע יורגענס, וועלכען מ'האט אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל, אויך שווער פערוואונדעט זענען געווארען די קאמוניסטישע דעפוטאטען קרעמער, קונץ און געלקע.

בערלין, 25 (ספ. טעל.) די וואהלען צום פרעזידיום פון פרייסישען סיים האבען געגעבען פאלגענדע רעזולטאטען: פארזיצער קערל (היטלער) — 262, ערשטער וויצע-פארזיצער וויטמאן (סאצ. דעמ.), צווייטער וויצע-פארזיצער בויטהאף (צענטרום), דריטער וויצע פארזיצער פאן קרייז (דייטש-נאציאנאלע)), פאר קערלין האבען געשטימט אויך די דייטש-נאציאנאלע און דער צענטרום, ביים שטימען וויטמאנס קאנדידאטור האבען די היטלעריסטען זיך אפגעהאלטען פון שטימען און מעגליך, געמאכט, אז ער זאל אדורכגעהען.

מארגען הויבען זיך אן אונטערהאנדלונגען צווישען די היטלעריסטען און צענטרום וועגען שאפען א רעגירונגס קאאליציע אין פרייסען.

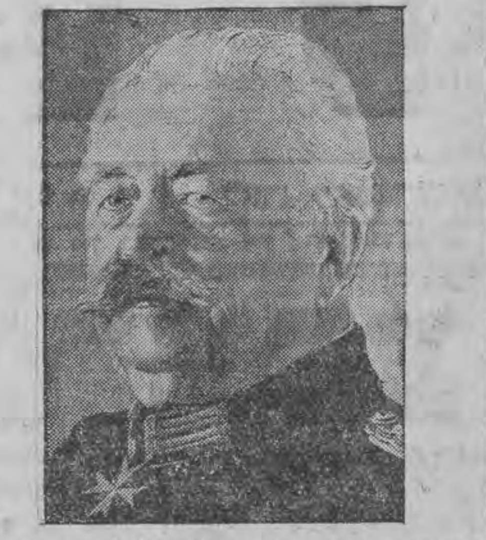

דער 32־עהריגער גענעראל קארל ליצמאן (א היטלעריאנער) האט אלס עלטסטער דעפוטאט געעפענט דעם פרייסישען לאנדטאג.

פרא פאלעסטינע קאמיטעט אין אמעריקא האט זיך קאנסטיטואירט

וואשינגטאן, 25 (יט"א טעלעגראפיש). אויף א באנקעט לכבוד נחום סאקאלאוו, האט זיך קאנסטיטואירט דער אמעריקאנישער פרא פאלעסטינע קאמיטעט.

אין פרעזידיום זענען געוועהלט געווארען סענאטאר באָרא, וויצע-פרעזידענט קורטיס און סענאטאר סוועגסאן.

געשטארבען דער בעקאנטער ציוג. טוער יוסף קאהען

לאנדאן, 25 (י.ט.א. טעלעגראפיש). אין עלטער פון 64 יאהר איז געשטארבען דער בעקאנ-ציוניסטישער עסקן יוסף קאהען. דער פערשטארבענער איז געוועזען דער ערשטער נאכפאלגער פון ד"ר הערצל. ער האט בעגלייט הערצלען אין א גאנצע רייה פאליטישע רייזעס.

פוילישער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן

מאכט אנ'אויפנאהמע לכבוד נחום סאקאלאוו

וואשינגטאן, 25 (ספ. טעל.) דער פוילישער אמבאסאדאר פיליפאוויטש האט איינגעארדענט א פריהשטיק לכבוד נחום סאקאלאוו. אין דער אויפנאהמע האבען אנטיילגענומען א רייה פערזאנען פון דער פאליטישער און געזעלשאפטליכער וועלט.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 26 מאי 1932

10 גאטעסדינסט פון לעמבערג, 11,58 צייט-סיגנאל, 12,15 סימפאנישער פריהמארגען פון דער ווארש. „פילהארמאניע". 3 מוזיק, 3,55 פראגראם פאר קינדער, 4,20 גראמאפאן-פליטען, 4.40 פארלעזונג, 4,55 גראמאפאן-פליטען, 5 „דער ערשטער סקאוט אין לאדז" — רעפעראט פון אינזש. ווישקאווסקי, 5,15 רעפעראט פון קראקא, 5,40 „שפראכען-ווינקעל", 5,50 נאכמיטאג-קאנצערט, 7 פערשידענעס, 7,20 פאסט-קעסטעל, 7,35 פילם-קאלענדאר, טעאטער-רעפערטואר, גראמאפאן-פליטען, 7.45 פארלעזונג, 8,15 לייכטע מוזיק, 9.55 ליטעראַרישע פערטעל-שעה, 10,10 דועטען, 10,40 ספארט און מעטעראלאגישע קאמוניקאטען, 11 טאנץ-מוזיק.

רעשטען
לאדז, נאוואמיעסקא 5
פראנט, 2-טער שטאק
פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזשער
אויף אנציגער און פאלטענס
ווי אויך די מאדערנסטע דאמען-שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערצייגט אייך, ביי
SZCZĘSLIWY
געדענקט נאר
אין פראנט, II שטאק

צו דער ערעפנונג פון פרייסישען לאנדטאג

די ערעפנונגס-זיצונג

דעפוטאט פרינץ אויגוסט ווילהעלם פאן האהענצאלערן

וועלכער איז געוועהלט געווארן פון די היטלעראווצעס

גרויסע באהן-קאטאסטראפע אין מאנדזשוריע

40 דער׳הרג׳עטע און 100 פערוואונדעטע פאסאזשירען

פאריז, 25 (ספ. טעל.) פון כארבין מעלדעט מען, אז א צוג וואס האט געפיהרט הײמלאזע האט זיך צוזאמענגעשטויסען מיט א טראנספארט-צוג אויף דער מזרח כינעזישער באהן נעבען כארבין. 40 פאסאזשירען זענען דער׳הרג׳עט געווארען 100 פערוואונדעט.

פראוואקאציע פון דער דייטשער אויסלאנדס-קאמיסיע

אופ׳ן אדרעס פון דער פוילישער רעפובליק

בערלין, 25. (ספ. טעל.) די אויסערן-קאמיסיע פון רייכסטאג האט אויפ׳ן פארשלאג פון די היטלעריסטען אנגענומען פאלגענדען פראוואקאציענדען בעשלוס: „די אויסערן-קאמיסיע פאדערט אויף די רייכס-רעגירונג, אז זי זאל ווארנען פוילען אז אנ׳אנפאל אויף דאנציג ווערט בעטראכט אלס פערגוואלדיגונג פון די רעכט פון גאנצען דייטשען פאלק, וועלכעס וועט זיך ווי איין מענש אקגעגענשטעלען דעם אטענטאט פון פוילען אויף דער אונבעריהרליכקייט פון דער פוילישער טעריטאריע".

דער סאציאליסטישער „פארווערטס" טרעט שארף ארויס געגען דער דאזיגער רעזאלוציע, וועלכע די צייטונג רופט אן „ברוטאלע נישט טאקטישקייט".

ווידער נישט צושטאנד-געקומען

דער צוזאמענפאהר פון די יודישע ארטיסטען

ווארשא, 25. (טעלעפאניש). די פוטש-מאכער אין יודישען ארטיסטען-פעראיין האבען הײנט צוגעשטעלט דער אלטער פערוואלטונג 70 אונטערשריפטען, וועלכע פערלאנגען די דימיסיע פון דער אלטער פערוואלטונג. די פערוואלטונג האט דעריבער דימיסיאנירט.

אויף הײנט 12 א זייגער האט שוין געזאלט פארקומען דער צוזאמענפאהר גערופען דורך די נייע „מאכטהאבער". זיי האבען שוין געהאט אנ׳ערלויבניש פון רעגירונגס-קאמיסאריאט. אין דער לעצטער מינוט האט דאס אינערן-מיניסטעריום נישט גילטיג-געמאכט די דאזיגע ערלויבניש. דער צוזאמענפאהר וועט אזויארום ערשט קאנען פארקומען פרייטאג.

DR. MED. J. LUBICZ
כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 17-183
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
איינענע פראצאווניע פון זעלבסטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: חקלאדקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גארסעטען א. ז. וו.
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.03 נאכמיטאג.

Dr. med. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און 5 — 8 אווענד
זונטאג און יום-טובים פון 1 ביז 2.

קלעפסידרעס
צו זעהר ביליגע פרייזען
בעהמט אן די דרוקעריי פון
„נייעם פאלקסבלאט"
די קלעפסידרעס ווערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער דער שטאט.

פּראָצעס פון 17 פּאָגראָמשיקעס אין קאָוונאָ

אָרגאַניזאַטאָרען פון סלאָבאָדקער פּאָגראָם אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק

קאָוונע (יט"א) אין קאָוונער קרייז-געריכט האָט זיך אָנגעהויבען דער פּראָצעס געגען 17 כּי-ליגאַנעס, וואָס האָבען דעם 2. און 3. אויגוסט 1929 אָרגאַניזירט אין סלאָבאָדקע דעם בעקאַנטען אַנטי-יודישען פּאָגראָם. אויף דער בעשולדיגונגס-באַנק זיצען 9 געוו. געהיים פּאָליציאַנטען, 6 מיט-גלידער פון שיטער-פערבאַנד (שאוליס'ן) און 2 געוו. פּאָליציאַנטען, אַלע אין עלטער פון 22 ביז 30 יאָהר. די אָנגעקלאָגטע האָבען ברוטאַל אַטאַקירט און געשלאָגען 32 יודען, דערין עלטערע מענשען און פרויען, כּלומרשט אונטער'ן אויסרייד פון קאַמף מיט קאָמוניסטען.

דער פּראָצעס האָט אַרויסגערופען א זעהר שטאַרקע פּראַאינטערעסירונג צווישען דער יודישער בעפעלקערונג. מצד די געליטענע יודען טרעטען אַרויס פיל פון די בעסטע יודישע אַדוואָקאַטען אין ליטע, צוו. אגד. דער געוו. הויפּט-פּראָקוראָר יעקב ז'מאַן און דער רעדאַקטאָר פון דער „יודישער שטימע" י. רובינשטיין.

דער בעשולדיגונגס-אַקט וואַרפט פאַר די אָנגעקלאָגטע, אַז זיי האָבען אָהן גרונד זיך בע-נוצט מיט רעוואָלווערען, ביקסען און אייזערנע שטעקענס. כּדי צו בעפאַלען די פרידליכע איינ-וואוינער פון סלאָבאָדקע און גורם געווען ערנסטע פערוואונדונגען פון 32 פערזאָן.

די בעשולדיגטע זאָגען זיך נישט מודה אין די זיי פאָרגעוואָרפענע מעשים. זיי טענה'ן, אַז זיי ווייסען נישט, ווער עס האָט געשלאָגען די יודען און אַז זיי גופא האָבען בלויז אויסגעפיהרט די פליכטען, וואָס זייער מאכט האָט אויף זיי אַרויפ-געלעגט מיט'ן צוועק צו אַרעסטירען קאָמוניסטען.

האַגעל פון א האַלבען קילאָ

פערניכטעט 40 טויזענד מאָרגעס לאַנד

בודאַפּעשט, 25 (ספּ. טעל.) איבער קעקסמעט איז אַדורך אַ געוואַלדיגער האַגעל-שטורם, וועלכער איז דערגאַנגען צו האַלב-קילאָ-דיגע האַגעל-קוילען. דער האַגעל האָט פערניכטעט די זריעה און פּרות אויף אַ שטח פון 40 טויזענד מאָרגעס. פיל הייזער זענען פערניכטעט געוואָרען.

ענגלאַנד צאָהלט די חובות

לאָנדאָן, 25. (ספּ. טעל.) די ענגלישע רעגירונג טיילט מיט, אַז דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום האָט אויסגעאַרבייט א פּלאַן צו בעצאָהלען די חובות אין אמעריקא.

די ידיעה האָט אין די בערזע-קרייזען גע-מאכט א גרויסען איינדרוק. ווי ס'זעהט אויס וועלען די צאָהלונגס-טערמינען נישט פּראָלאָנגירט ווערען.

הונגער-דעמאָנסטראַציעס אין קעלן

אין סאָלינגען האט מען געשאָסען צו דער פּאָליציי

בערלין, 25. (ספּ. טעל.) אין עטליכע איבער-רהיינישע שטעט, צווישען זיי אויך אין קעלן זענען נעכטען פאָרגעקומען הונגער-דעמאָנסטראַציעס, וועלכע זענען אָרגאַניזירט געוואָרען דורך די קאָ-מוניסטען.

די צוזאַמענשטויסען אין קעלן האָבען גע-דויערט ביז 10 אין אָוונט.

אין סאָלינגען האָבען די דעמאָנסטראַנטען געשאָסען צו דער פּאָליציי. די דעמאָנסטראַציעס זענען פונאַנדערגעטריבען געוואָרען מיט דער הילף פון גומענע שטעקענס. איין פּאָליציאַנט איז פער-וואונדעט געוואָרען.

נייע אַרעסטען פון קרויגער'ס שותפים

לאָנדאָן, 25. (ספּ. טעל.) פון שטאָקהאָלם מעלדעט מען וועגען נייע סענסאַציאָנעלע אַרעסטען אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן באַנקראָט פון קרויגער-קאָנצערן.

נעכטען איז אַרעסטירט געוואָרען אייגער פון קרויגער'ס הויפּט-דירעקטאָרען סיעסטרעם. ביז איצט זיצען שוין אַרעסטירט 3 נאָהענטע קרויגער'ס מיט-אַרבייטער.

דאָס אָנקומען פון דער אָקעאַן-פליערין פרל. אוהערט קיין אירלאַנד

פרל. אוהערט איז אייגע אַליין גע/ומען צו פליהען פון אמעריקע

ד"ר דזשעמס סימאָן.

דער בעריהמטער בערלינער יודישער פילאַנטראָפּ און קונסט-מעצענאַט, איז געשטאָרבען אין עלטער פון 81 יאָהר.

דאָס גאָלד ענטלויפט

פון אַמעריקא קיין פראַנקרייך

פּאַריז, 25. (ספּ. טעל.) די שיף „לעוויא-טאַן", וועלכע איז נעכטען אָנגעקומען פון ניו-יאָרק האָט אויסגעלאָדענט היינט 212 פעסלעך גאָלד, וואָס בעטרעפען 270 מיליאָן פראַנק.

א מערקווירדיגער זעלבסט-מערדער...

זיך אויפגעהאַנגען אַ סעקוועסטראַטאָר

ווילנע, 25. (טעלעפאָניש) אין מאַגיסטראַטס-קען וואַלד, נישט ווייט פון ווילייקע, האָבען דורכ גייער, נישט ווייט פון דער אייזענבאַהן-ליניע זיך אַנ געשטויסען אויף אַ טויטען קערפּער פון אַ אויפגע-האַנגענעם מענשען.

מ'האָט דעם הענגענדען אַראָפּגענומען פון דער תליה און אַרויסגערופען פּאָליציי.

די דורכגעפיהרטע אויספאָרשונג האָט פעסטגע שטעלט, אַז דאָס איז דער סעקוועסטראַטאָר פון ווי-לייקער מאַגיסטראַט פ. וואָראָניסקי.

אין בריוועל, וועלכען דער זעלבסטמערדער האָט איבערגעלאָזט, שרייבט ער, אַז די סיבה פון זעלבסטמאָרד, איז די שווערע מאַטעריעלע לאַגע.

קאָלאָניסטען לייקענען די קלאַנ-גען וועגען אָנפאַלען אויף יודישע קאָלאָניסטען

מאָסקווע, (י.ט.א.) אין „אָדעסער אַרביי-טער איז אָפּגעדרוקט א בריף, אונטערגעשריבען דורך יודישע קאָלאָניסטען אין ניי-זלאַטאָפּאָלער ראַיאָן, וועלכע לייקענען די קלאַנגען, אַז אין דאָ-זיגען ראַיאָן „שטאַרבען די יודישע קאָלאָניסטען פון הונגער", אַז „זיי זענען דאָרט קנעכט ווי אין מצרים" און אַז „די שכנישע פּויערים בעפאַלען די יודישע קאָלאָניסטען".

די שרייבער פון בריף ערקלערען, אַז די אַלע קלאַנגען זענען גרונדלאָז און אַז „עס איז נישטאָ קיין יסוד צו גלויבען די פאַנטאַסטישע מעשיות, וואָס ווערען פערשפּרייט דורך דעזאָר-טירען". די שרייבער פון בריף רופען די יודען פון די שטעטלעך נישט מורא צו האָבען און קומען זיך בעזעצען אין די קאָלאָניעס.

שריז הײַנט

מעלדען מיר אַ סעריע פון די בעדיי-טענדסטע פילמען, וואָס וועלען זיך בע-ווייזען אויפ'ן עקראַן פון קלאַנג-קינאָ

„CAPITOL"

„עקספּרעס פון שאַנכאַי"
מיט Marlena Dietrich
Clive Brook, Anna May Wong

„זיין קליינטשקע"
מיט Janett Gaynor
Warner Baxter

„אונטער דער קוראַטעלאַ"
מיט Vlasta Burian

די יודען-פראַגע וועט קיינמאָל נישט געלעזט ווערען

פּראָפ. אַלבערט איינשטיין וועגען אַנטיסעמיטיזם און דער יודען-פראַגע

לאָנדאָן (יט"א) „דזשואיש קראָניקל" פער-עפענטליכט אַן אינטערוויו מיט פּראָפ. אַלבערט איינשטיין, וועלכער ווילט איצט אין ענגלאַנד אלס גאַסט פון דער אָקספאָרדער אוניווערזיטעט.

אויף דער פראַגע, צי קען מען אין וועזען פון דער יודישער ראַסע געפינען אַ גרונד דערפאַר, וואָס יודען זענען אַזוי שטאַרק פערטרעטען אין דער ווי-סענשאַפט, האָט פּראָפ. איינשטיין געענטפערט:

— עס שיינט מיר, אַז עס איז ביים יודישען פאָלק טראַדיציאָנעל די הויכע אַכטונג פאַר גייסטיגע לייסטונגען. עס איז אַן אַלטע יודישע טראַדיציע אַרויסצוווייזען אינטערעס און טעטיגקייט אין זאַכען, וואָס זעצען פאָראויס דענקען און ערקענטניש. דער מיט ערקלערט זיך דער פאַקט, וואָס אַזוי פיל יודען זענען מאַטעמאַטיקער און געלעהרטע פון אַנדערע וויסענשאַפטליכע דיסציפּלינען.

אויף דער פראַגע, צי גלויבט ער, אַז יודען האָבען אַ ספּעציעלע בעגאַבונג פאַר מוזיק, האָט דער געלעהרטער געענטפערט:

— די יודישע ראַסע האָט זיך תמיד מיט אַ בע-זונדערען אינטערעס בעצויגען צו אינטעלעקטועלע פּראָבלעמען און ספּעציעל אַרויסגערוקט אין דער וויסענשאַפטליכער פאָרשונג. איך גלויב אָבער נישט, אַז די יודען זאָלען מיט זיך מיטברענגען פון נאַטור אַ ספּעציפישע בעגאַבונג פאַר איין געביט אָדער דעם אַנדערען. גיכער קען מען רעדען וועגען נייגונגען פאַר ספּעציפישער בעטעטיגונג.

עס קומט די רייד וועגען אַנטיסעמיטיזם אין דייטשלאַנד. פּראָפ. איינשטיין גלויבט נישט אין אַ ראַדיקאַלען צוריקגאַנג פון דער אַנטיסעמיטישער כוואַליע, וועלכע פערפלייצט איצט דייטשלאַנד, אויף אַ שנוי קען מען האָפען ערשט דאַן, ווען די עקאָנאָ-מישע לאַגע וועט זיך בעסערען. פּראָפ. איינשטיין גלויבט אויך נישט, אַז מען זאָל עפּעס קענען טאָן, בדי די לאַגע זאָל זיך בעסערען. אַלענפאַלס האַלט ער די יודישע סאָלידאַריטעט פאַר דורכאויס נויטווענדיג וואָס שייך דעם ציוניזם, ערקלערט פּראָפ. איינ-שטיין, אַז ער האָט זיך תמיד שטאַרק אינטערעסירט מיט אַלע אַנגעלעגענהייטען, וואָס זענען נוגע פּאַלע-סטינאַ. איצט ווי פריהער גלויבט ער, אַז די צוזאַמענ-אַרבייט און פרידען צווישען יודען און אַראַבער איז אַ עיקר-תנאי פאַר'ן אויפבוי פון לאַנד און פאַר'ן וואוהל פון זיינע איינוואוינער. אָהן שלום און צוזאַ-מענאַרבייט קען גאָרנישט געטון ווערען. דאָס פּראָ-בלעם איז חוץ לזה פאַר'ן יודישען פאָלק אַ מאָראַ-ליש פּראָבלעם.

— צי גלויבט איהר אין דער לעזונג פון דער יודען-פראַגע — פרעגט לסוף דער פאָרשטעהער פון „דזשואיש קראָנבקל". פּראָפ. איינשטיין ענטפערט דערויף:

— יודען-פראַגע איז מענשהייטס-פראַגע און האָט נישט קיין דעפיניטיווע לעזונג. דאָס בעזונדער לעבען פון מענשען מיט פערשידענע טראַדיציעס שאַפט תמיד און אומעטום אַ פּראָבלעם. דער אַנטי-סעמיטיזם שטאַמט טאַקע פון די דאָזיגע טראַדיציע-אונטערשידען צווישען די יודען און די נאַציעס, צווישען וועלכע ז יילעבען. אַזוי לאַנג ווי יודען עקזיסטירען אַלס יודען, וועט בעשטעהן אַ יודען פראַגע. אויך אַרץ-ישראל קען די יודען-פראַגע נישט לעזען, מחמת אין א"י גופא עקזיסטירט אַ יודען-פראַגע.

P alma-Patent

די בעוואוסטע פעלד-בעטן
„Palma-Patent"
וואָס זענען אַלעמען בעקאַנט מיט זייער פּראַקטישקייט און דויערהאַפטיגקייט
מיט אַ גאַראַנטיע אויף 3 יאהר
ווי אויך לעזשאַקעס, פעלד-בעטלעך און פעלד-בענקלעך
מאַטראַצען געבעטע, שאַטקאָוועס, קאַנאַדיסקע קאָזעטקעס, טאַפּטשאַנעס
בעקומט מען נור אין דער בעקאַנטער פאַבריק
לאָדז, פּולנאָצנאַ 24, טעל. 131-85
הורט דעטייל

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 26 מאי 1932

קינדער

דעמאנסטרירן פאר שלום

די טעג איז אין דעם בנין וואו עס געפינט זיך די קאָמיסיע פאַר דער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ פאַרגעקומען אַ ריהרענדע שלום-מאַניפעסטאַציע פון קינדער.

די איניציאַטיוו פון דער דאָזיגער מאַניפעסטאַציע געהער אייגענטליך די לעהרער פון די פאָלקס-שולען אין וואַלעס, וועלכע האָבען צוריק מיט 11 יאָהר, ד.ה. אין יאָהר 1921, בעשלאָסען צו בעשטימען אַ קינדער-טאָג פאַר'ן אַלגעמיינעם שלום. דער טאָג האָט געדאַרפט זיין דער 18 מאַי, אַלץ זכרון פון דער ערשטער שלום-קאָנפערענץ, וועלכע איז צוזאַמענגערופען געוואָרען לויט דער איניציאַטיוו פון ניקאָלאַי דעם צווייטען, און וועלכע איז געעפענט געוואָרען דעם 18-טען מאַי 1899 אין האַג. אין משך פון 11 יאָהר האָבען די אויסלעסער שילער געפייערט דעם דאָזיגען טאָג און פונאַנדערגעשיקט די שילער פון פערשידענע לענדער בעגריסונגען. דאָס יאָהר האָט די אַלוועלטליכע פעדעראַציע פון די פעראייניגונגען, וואָס נעהמען אַרום די ערציהונג און בילדונג פון קינדער, בעשלאָסען צוצוגעבען דעם דאָזיגען טאָג אַ כאַראַקטער פון אַן אינטערנאַציאָנאַלען קינדער יום-טוב, אַ מאַניפעסטאַציע פון אַלוועלטליכען שלום. אין דעם דאָזיגען טאָג זענען דורך די אויסלעסער שילער פונאַנדערגעשיקט געוואָרען דורך דער ראַדיאָ בעגריסונגען אין פערשידענע שפּראַכען אין 33 לענדער. בעגריסענדיג די שילער און שילערינס פון די קינדער פון אַלע פרעמדע לענדער דריקען די אויסלעסער שילער אויס זייער וואונש, אַז אין דער צוקונפט זאָלען אַלע ווענדונגען, מיט וועלכע עס וועלען זיך טוישען די פעלקער, זיין אויסדרוקען פון פריינדשאַפט און צופרידענקייט.

די געגפער לעהרער און לעהרערינס האָבען בעשלאָסען צוליב דעם, וואָס אין גענף קומט איצט פאַר די ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ איינצוּאָרדנען אין דעם טאָג אַן אַלגעמיינע שלום-מאַניפעסטאַציע פון די גענפער קינדער. דער דאָזיגער געדאַנק האָט אַרויסגערופען גרויסע סימפּאַטיע ביי דעם פּאָרזיצער פון דער קאָנפערענץ, הענדערסאָן, צום בעדויערן זענען מיט דעם דאָזיגען געדאַנק נישט ענטציקט געוואָרען נישט דער סעקרעטאַריאַט און נישט די דעלעגאַציעס. זיי האָבען די איניציאַטיוו פון דער גענפער לעהרערשאַפט אויפגענומען גאַנץ קאַלט. הענדערסאָן האָט גערעכענט די קינדער אויפצונעהמען אין איינער פון די זאַלען וואו עס זיצען די קאָמיסיעס. דאָס האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר אומעגליך ווייל אַלע זאַלען זענען געווען פערנומען. דער פאָרזיצער פון דער קאָנפערענץ האָט געוואָלט די קינדער אויפנעהמען 4 אַ זייגער, אָבער לויט דעם פאָרשלאַג פון דעם סעקרעטאַריאַט האָט ער איבערגעטראַגען די אויפנאַהמע אויף 2 אַ זייגער, כדי נישט צו שטערען דער אַרבייט פון די קאָמיסיעס און ווען די זשורנאַליסטען און דעלעגאַטען פריהשטיקען געוועהנליך. דערפאַר איז בעת'ן אויפנעהמען די קינדער געווען זעהר ווייניג זשורנאַליסטען, עס זענען כמעט נישט געווען קיין דעלעגאַטען און קיינער נישט פון סעקרעטאַריאַט, און ענדליך — דאָס איז שוין געווען גאָר אַן איבעריגע גריבגשעצונג, — מען האָט די קינדער, וועלכע זענען געקומען מיט אַ צוואַנציג מינוט פאַר דער בעשטימטער צייט, געלאָזט וואַרטען אין דרויסען, אונטער דער ברענענדער זון, וואָס עס האָט אַרויסגערופען גערעכטיגע פּראָטעסטען מצד די לעהרער וועלכע האָבען די קינדער בעגלייט.

אָבער אַ חוץ די קליינע פעדריסליכע אומפּינקטליכקייטען איז די מאַניפעסטאַציע אין אַלגעמיין אַרויסגעקומען זעהר פיין און באמת ריהרענד. עס זענען געקומען אַן ערך פון צוויי הונדערט קינדער, אין עלטער פון 8 ביז 14 יאָהר. בראש מיט זייערע לעהרער; מיידלעך זענען דערביי געווען אַ בעדייטענדע מעהרהייט: אויף 180 מיידעלעך אַן ערך 20 יונגלעך. איינגע פון די מיידעלעך זענען געווען אָנגעטון אין די נאַציאָנאַלע קליידער פון די בעזונדערע שווייצאַרישע קאַנטאָנען און אַנדערע לענדער. עס זענען צווישען זיי געווען רוסישע, ליטווישע און פּוילישע קאָסטיומען.

ווי די קאָסטיומירטע אַזוי אויך די נישט-קאָסטיומירטע קינדער האָבען געהאַלטען אין די הענטלעך פעהנער פון פערשידענע נאַציעס: דייטשע, פראַנצויזישע, איטאַליענישע א.ד.גל. דאָס מיידעל, וועלכע איז געווען אָנגעטון אין אַ רוסישען קאָסטיום האָט געהאַלטען אין די הענט אַ סאָוויעטישען פאָהן מיט אַ סערפּ און האַמער.

אַ ליטווישער זשורנאַליסט, וועלכער האָט זיך געפונען אויף דער אויפנאַהמע האָט געפרעגט דאָס מיידעלע, וועלכע איז געווען אָנגעטון אין ליטווישען נאַציאָנאַלען קאָסטיום, צי זי ווייסט וואו עס געפינט זיך ליטע, דאָס קינד האָט אַ פערשעהמטע ערקלערט, אַז זי ווייסט נישט, איהר שכנטע אָבער, וועלכע האַלט זיך פאַר שטאַרקער אין געאָגראַפיע האָט איהר אונטערגעזאָגט, אַז ליטע געפינט זיך אין צפון-אַמעריקע.

נאָכדעם האָבען זיך אַלע קינדער אויסגעשטעלט אין רייהען, און איינער פון די יונגלעך האָט זיך געווענדעט צו הענדערסאָנען מיט אַ בעגריסונג אויף פראַנצויזיש. די דאָזיגע בעגריסונג איז באַלד איבערגעזעצט געוואָרען אויף ענגליש, הענדערסאָן איז געווען זעהר גערירט, און געענטפערט אויף דער בעגריסונג מיט אַ ספּיטש, אין וועלכען ער לויבט די קינדער, דאַנקט זיי פאַר דער בעגריסונג און זאָגט צו, אַז ער וועט צולעגען אַלע כוחות כדי די ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ זאָל זיך פערענדיגען מיט ערפאָלג.

נאָכדעם האָבען די קינדער געבילדעט אַ קאַראַהאָד און אויסגעפיהרט אַ ספּעציעלען טאַנץ-פאַנטאָמימע, וועלכע עס האָט געשאַפען ספּעציעל צו דעם צוועק דאַלקראָז, און געזונגען אַ ליד, אויך אָנגעשריבען פאַר דעם פאַל, אין וועלכען עס ווערען געלויבט די פאָלגען פון אַלגעמיינעם שלום.

דערמיט האָט זיך די אויפנאַהמע פערענדיגט. מען האָט די קינדער אַפילו נישט פאָרגעלעגט קיין גלאָז וואַסער, מען דאַרף גלויבען, אַז אין דעם פיל מיליאָניגען ביודזשעט, פון דער פעלקער-ליגע וועלכע זעהט פאָראויס אויסגאַבען אויף אויפנאַהמען פון פערשידענע פאָרשטעהער און פערשידענע דעלעגאַציעס האָט מען נאָך געקאָנט אויסשניידען עטליכע הונדערט פראַנק אויף אויפצונעהמען די קינדער מיט אַ טשאַסטקע און לימאָנאַד.

לעז.

שדים-טאנץ ארום לינדבערג'ס אומגליק

די אמעריקאנער פערלעגער און סענסאַציע-מאכער שטעלען זיך נישט אפּ פאַר קיין שום זאַך. — וויסטע סצענעס אויפ'ן אָרט, וואו מ'האָט געפונען דאָס טויטע קינד

איצט קאָן מען שוין אינטערפּירען אַ סך הכל: קיין שום מענשען אין דער וועלט האָט די פּרעסע נישט אָנגעטון אַזוי פיל צער און ליידען ווי לינדבערג'ן. דאָ האָט גאַרנישט געהאָלפען: נישט דער יאוש פון די עלטערן, נישט דער גורל פון נאַציאָנאַלען העלד, ווי לינדבערג ווערט בעטראַכט אין אַמעריקע, נישט דאָס לעבען פון אומגליקליכען קינד, וואָס ווערט אָנגערופען „דאָס קינד פון דער נאַציע", קיין שום זאַך האָט נישט געקאָנט אָפּהאַלטען דאָס ווילדע געיעג נאָך סענסאַציע, וואָס האָט זיך אָפּגעשפּילט אין דער אַמעריקאַנער פּרעסע.

לויט'ן זשאַרגאָן פון די אַמעריקאַנער זשורנאַליסטען איז דאָס אויפקריבען און דער טויט פון קליינעם לינדבערג געווען אַ „לויתן-סענסאַציע", וואָס פּאַסירט איינמאָל אין 10 יאָהר. מען האָט אַלזאָ די דאָזיגע סענסאַציע געדאַרפט עקספּלואַטירען ווי ווייט דאָס וועט זיך נאָר לאָזען, נישט אָפּשטעלענדיג זיך פאַר קיין שום זאַך. די בלעטער פון „אַסאָשיאייטעד פּרעס" פּלעגען ווידמענען דער מעשה לינדבערג אין דורכשניט 10.000 שורות אין אַ נומער, די בלעטער פון „הערסט-טרעסט" 50.000 ווערטער.

— גיט וועגען לינדבערג'ן וויפיל נאָר איהר קאָנט, — דאָס איז געווען דער בעפעהל, וואָס איז אָפּגעגעבען געוואָרען די מיטאַרבייטער פון די אַמעריקאַנער בלעטער. אַן אַמעריקאַנער רעפּאָרטער דאַרף מען אַזאַ בעפעהל צוויי מאָל נישט איבער'חזר'ן און עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ ווילד געיעג נאָך סענסאַציעס. איין זשורנאַליסט איז אַוועק אין טורמע, וואו עס איז געזעסען דער קעניג פון די באַנדיטען אַל קאַפּאָנע. זיין אינטערוויו מיט'ן „קעניג" האָט פערנומען אין די הערסט-בלעטער 8 שפּאַלטען!

„טשיקאַגאָ טריבון" האָט גענומען דרוקען בריף פון בעריהמטע פערברעכער, וואָס זיצען אין די טורמעס אָדער דרעהען זיך אַרום אויף דער פריי. אָט די אַלע שעהנע מענשען האָבען נאָר געברענט פון בעגעהר זיך צו לאָזען כאַפּען די רויבערס.

די בלעטער האָבען געדרוקט די מינדעסטע קלייניגקייטען וועגען לעבען פון די לינדבערגס, פאָטאָגראַפיעס פון זייער סביבה, האָבען געמאַכט די ווילדסטע השערות, איינעם ריינגעוואַשט און דעם צווייטען פערשוואַרצט. וועגען געזונד-צושטאַנד פון דער פרוי לינדבערג, וועלכע ערוואַרט אַ צווייט קינד, האָבען די בלעטער געדרוקט טעגליכע ביולעטענען צומייסטענס אינגאַנצען אויסגעזויגענע פון פינגער.

די אומגלויבליכסטע קלאַנגען, די סאַמע פאַנטאַסטישע השערות זענען אויסגעגעבען געוואָרען פאַר פעסטגעשטעלטע פאַקטען און דאָס אַלעס האָט אינגאַנצען דעזאָריענטירט די פּאָליציי, לינדבערג'ן, די מאַכט-אָרגאַנען. און אַזוי איז עס אָנגעגאַנגען טעג, וואָכען און חדשים.

די איידעלע בעמיהונגען פון די אַמעריקאַנישע זשורנאַליסטען האָבען געהאַט ערפאָלג, נישט אין דעם זין, וואָס איז ענטדעקט געוואָרען דאָס קינד אָדער די מערדער, נאָר אין זין פון הויבען דעם טיראַזש פון די בלעטער. צוויי צייטונגען פון הערסט-טרעסט „ניו-יאָרק אַמעריקען" און „ניו-יאָרק זשורנאַל" האָבען געהויבען זייער טיראַזש צו דריי הונדערט טויזענט עקזעמפּלאַרען יעדע. דורכשניטליך האָבען די בלעטער געהויבען זייער טיראַזש אויף 15 ביז 20 פּראָצענט. דאָס איז אַ רעזיגע ציפער, ווייל הויבען דעם פערקויף אויף 5 פּראָצ. איז אין אַמעריקאַ שוין זעהר פיל. די אַרויסגעבער אין ניו-יאָרק, באָסטאָן, טשיקאַגאָ און פילאַדעלפיע האָבען זיך געריבען די הענט פאַר פרייד: אַזאַ קאָניונקטור איז נאָך קיינמאָל נישט געווען, אפילו אין די בעסטע צייטען פון פּראָספּעריטי!

דער אַמעריקאַנער עולם האָט זיך אַרויסגעוויזען אויף דער הויך פון דער פּרעסע. ווען ס'איז ענטגילטיג פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז לינדבערגס קינד איז דערמאָרדעט געוואָרען און עס איז געוואָרען בעקאַנט דאָס אָרט, וואו מ'האָט געפונען דעם טויטען קערפּער פון קינד, האָט זיך אָנגעהויבען אַ מאַסען-וואַנדערונג צו דעם אָרט (נישט ווייט פון לינדבערג'ס ווילע). עס זענען אָנגעפאָהרען טויזענטער מענשען, אין אויטאָס, אויטאָבוסען, מאָטאָציקלען, וואָגענס, אויף פערד און צופוס. אויפ'ן אָרט איז אויסגעוואַקסען אַ קליין שטעדטעל מיט געוועלבלעך, מיט בודקעס, מיט שפּיל-בודעס און מיט אַלקאָהאָל. דאָרט איז געוואָרען אויסערגעוועהנליך טומלדיג. מענשען האָבען געטרונקען, געוויילט זיך און געזונגען די סאַמע פריילעכע און פרעכע לידער. עס איז געקומען צו צוזאַמענשטויסען און צו געשלעגען.

אָט אַזוי האָט אַמעריטשקע אויסגעדריקט איהר טיפען טרויער צוליב'ן אומגליק, וואָס האָט געטראָפען דעם ליבלינג פון דער נאַציע.

יודען אין די פלאמען פון ווייטען מזרח

15.000 יודען אין דער נייער מלוכה ליידען עקאָנאָמישע און פּאָליטישע פערפאָלגונגען. — פון טעראָר און פּאַניק לויפט מען קיין סאָוויעט-רוסלאַנד. — אויף די חורבות פון שאַנכאַי

די טעריטאָריע פון דער ביי-געשאַפענער מאַנדזשורישער מלוכה „מונדזו-גאָ" נעהמט אַריין אין זיך די ישטאָט כאַרבין מיט איהר גרעסטען יודישען ישוב אויפ'ן ווייטען מזרח, אויך די סטאַציעס און פּונקטען פון דער מזרח-כינעזישער אייזענבאַהן (מאַנדזשוריע, כאַילאַר, ציציקאַר, כאַנדאָכענדזשע א.א.) וואו עס געפינען זיך קלענערע און גרעסערע יודישע ישובים, ווי אויך מוקדען — אַזוי אַרום האָט די טעריטאָריע וועלכע איז אָפּגעריסען געוואָרען פון כינאַ אַ קיבוץ פון אַרום אַנדערהאַלבען צעהנדליג טויזענד יודען אַלץ גרעסערע פּונקטען און סטאַציעס, דעפּער און שטעט זענען פערנומען פון די אַלט-גיריגער מיליטער, פערשידענע פּאַרטיזאַנישע גרופּען. עס ברענען דערפער און ישובים.

כאַרבין לעבט איבער אַ כאַאָטישע צייט פון איבערגאַנגס-פעריאָד אַ פולשטענדיגע פערגליווערונג אין אַלע צווייגען פון האַנדעל, מלאכה און אינדוסטריע. מ'קען זיך צו קיין זאַך נישט נעהמען, ווייל מען ווייסט נישט, וואָס דער מאָרגענדיגער טאָג וועט ברענגען, די געשפּאַנטע לאַגע ציהט זיך שוין דריי חדשים, פערזאָנען וועלכע האָבען שטענדיגע געשעפטען און פרנסות, געוואוינען זיך ביסלעך צו די לאַגע, שווער איז אָבער דעם קליינעם מענשען, דעם פערמיטלער און לופט-מענש — אַ בעדייטענדער טייל פון וועלכע עס רעקרוטירט זיך דער יודישער מיטעלשטאַנד אין כאַרבין, פיל פון די יודען אָנגעשטעלטע און אַרבייטסלאָזע וועלכע האָבען דורכ'ן קריזיס און רעדוקציעס אָנגעוואוירען זייערע שטעלעס פאָהרען קיין סאָוויעטען-רוסלאַנד.

די פערבינדונג מיט שאַנכיי, טיענטזין, פעקין און אַלע צענטערען פון כינאַ (דורכ'ן פאָרט דיידען און איבקאָו) איז גאַנץ נאָרמאַל. מען פאָהרט אַהין, און צוריק אָהן אונטערברעכונג. אויך די קאָנסולען פון אַלע מלוכות זיצען ווי ביז יעצט אין כאַרבין און מוקדען. ביי די יאַפּאַנער איז אַ גרויסע

(קאָרעספּאָנדענץ צום „נייעם פאלקסבלאט")

אויפלעבונג. די אַלגעמיינע לאַגע איז אָבער אַ שווערע און דריקענדע. אַ אונגעהויערע שווערע פּאָליציישער ווילקיר און רעאַקציע. דאָס פרייע וואָרט איז דערשטיקט. אַ זשאַנדאַרמעריע-רעזשים, די מאַסען זענען נידערגעשלאָגען, די איצטיגע אָרדנונג אויף דער טעריטאָריע פון דער נייער מלוכה דערמאָנט דאָס צאַרישע רוסלאַנד אין די ערשטע חדשים פון דער וועלט-מלחמה. ווען אַלעס איז געווען אונטערגעוואָרפען דעם קאַפּריז און מיליטערישען קנאַפּעל פון דער אַרמיי אַז וציוויל-בעאַמטע, דאַן איז אָבער דאָס לעבען און פערמעגען פון דער בעפעלקערונג געווען פיל זיכערער פון רויבעריען, אָנפאַלען און רציחות, אויף דער טעריטאָריע פון דער נייער מלוכה — איז ביים איצטיגען מאָמענט קיין פעסטע אָרדנונג נישט אוועקגעשטעלט. די צאָהל רויבעריען און רציחות איז גרויס. מען בעפאַלט נישט נאָר אין די ווייטיגע הינטער-געסלעך ביינאַכט נאָר אַפילו אין מיטען העלען טאָג און אויף די בעלעבטע גאַסען. ס'טרעפט דאָס רויבער קומען אַ ריין אין אַ געשעפט. די אַנקומענדע קונים פערשפּאַרט מען אין הינטער-טיר און ווען ס'קומען נייע גיט מען זיך אָן פאַר בעלי-בתים און מען דערלאַנגט ווי די פערלאַנגטע סחורה.

די גאַנצע יודישע און אַלגעמיינע בעפעלקערונג פון כאַרבין און גאַנצען אומגעגענד, זענען ערשיטערט פון'ם פאַל מיט'ן יודישען כלל-טוער קאַפּמאַן. דער מענש איז געפאַנגען געוואָרען מיט פינף וואָכען צוריק פאַרנאַכט אין מיטען שטאָט און ביז היינטיגען טאָג איז נישטאָ פון איהם קיין לעבענס-שפּור. די ערשטע עטליכע טעג איז געווען פון איהם אַ קליין צעטעלע צו דער פאַמיליע אין וועלכע ער בעט מען זאָל איהם ראַטעווען. די פאַנגער האָבען פערלאַנגט אַ ריזיגע סומע פון זעכציג טויזענד דאָלאַר. פון דאַן אָן איז יעדער שפּור פון'ם אומגליקליכען פערשוואונדען, נישט קיין ידיעות נישט פון איהם, נישט פון די באַנדיטען. דער געפאַנגענער איז אַ חשובער און פּאָפּולערער פערזאָן אינ'ם יודישען ישוב פון כאַרבין. איז געשטאַנען ביים וויגעלע פון'ם אויפשוואונג און אויפבליהונג פון'ם גרעסטען קיבוץ אויפ'ן ווייטען מזרח. און האָט פיל בייגעשטייערט דעם קולטורעלען און געזעלשאַפטליכען לעבען פון כאַרבין. קאַפּמאַן איז שוין אַ באַיאָהרטער מענש און ליידט אויף אַ האַרץ-פעהלער. די פיל פריינד און בעקאַנטע צווייפלען צי לעבט ער בכלל און צי איז ער נישט אויסגעגאַנגען פון מורא און פערצווייפלונג ביי די באַנדיטען אין די הענד.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פּראָקלאַמירונג פון דער נייער מלוכה האָט די מאַכט פון מאַנדזשורגאָ פערעפענטליכט אַ ברייטע אַמנעסטיע פאַר די קרימינעלע פערברעכער, די טויערען פון די כאַרבינער און איבעריגע טורמעס האָבען זיך ברייט געעפענט און ס'זענען בעפרייט געוואָרען אַ גאַנצע רייהע באַנדיטען, רוצחים, רויבער, פרויען-הענדלער, שווינדלער און אַזאַ טוריסטען. העכער 200 פערברעכער פון דער אויסלענדישער בעפעלקערונג פון כאַרבין זענען איצט אויף דער פריי און שטעלען מיט זיך פאַר אַ געפעהרליכען עלעמענט וועלכע זענען זעהסט שעדליך פאַר דער רוה און זיכערהייט. קיין שום אָרגאַניזאַציע אָדער שוץ צו העלפען און זאָרגען פאַר די בעפרייטע פערברעכער איז נישטאָ. פערשטייט זיך, דאָס פאַר די פּאָליטישע וועלכע שמאַכטען אין די געפענגנישען ביי די שווערסטע בעדינגונגען — איז קיין שום אַמנעסטיע נישט געגעבען געוואָרען. צווישען די בעפרייטע פערברעכער זענען אויך געווען אַ האַלבער מנין יודען פערמשפּטע פאַר שווינדלעריען און פרויען-האַנדעל.

אין די אינטערעסען פון יאַפּאַן איז געווען, דאָס די רעזידענץ און הויפּט-שטאָט פון דער נייער מלוכה זאָל זיין נישט מוקדען מיט איהר געדיכטע כינעזישע בעפעלקערונג און נישט כאַרבין מיט איהר געדיכטע אייראָפּעאישע בעפעלקערונג, נאָר דווקא דאָס גרעניץ-שטעטעל פון דער מזרח-כינעזישער און דרום-מאַנדזשורישער אייזענבאַהן-ליניעס — טשאַנטשון, וואָס לעבט און בויט זיך איצט אויפ'ן חשבון פון מוקדען. די בויאונג פון דער נייער רעזידענץ קליגט אין די הענט פון יאַפּאַנער און כינעזער, אויך דאָס צושטעלען פּראָוויאַנט פאַר דער אַרמיי, און אַלע איבעריגע צווייגען פון אויפלעבונג און ענטוויקלונג אין צוזאַמענהאַנג מיט דער שאַפונג פון דער הויפּט-שטאָט — געפינט זיך ביי די יאַפּאַנער און דער אייראָפּעער איז פון די אַלע אונטערנעהמונגען אַרויסגעשטויסען.

נישט פרעהליך איז איצט די עקאָנאָמישע לאַגע אין מוקדען. דאָס אָפּציהען די הויפּט-שטאָט און אַדמיניסטראַטיווען צענטער פון מוקדען קיין טשאַנטשון האָט די ערשטע זעהר שטאַרק געטראָפען, פאַר'ן יאַפּאַנישען אָנפאַל אויף כינאַ האָט די שטאָט מוקדען געבליהט און איהר איז פאָרגעשטאַנען אַ גלענצענדע צוקונפט. דער יודישער ישוב אין מוקדען האָט געצעהלט די לעצטע צייט עטליכע הונדערט פערזאָן. פיל זענען באַלד פון אָנפאַנג רואינירט געוואָרען, פיל זענען זיך צופאָהרען און די, וועלכע זענען געבליבען, האָבען קיין פרנסה נישט.

די גרויסע צאָהל דורכפאָהרער דורך דיירען האָט אַריינגעבראַכט אַ געוויסע אויפלעבונג אין דעם דאָזיגער גרויסער האַפען-שטאָט, וועלכע איז געבויט געוואָרען דורך דעם צאַרישען רוסלאַנד און וועלכע האָט ביז דער טראַגישער רוסיש-יאַפּאַנישער קריג פון 1904-5 געטראָגען דעם נאָמען „דאַלני", עס זענען נאָך גאַנץ די אַלע גרויסע גראָהע רוסישע געביידעס, אויסגעבויט אינ'ם שטרענג-רוסישען קאַזאַרמע-סטיל. דאָך האָבען פאַר די 27 יאָהר די יאַפּאַנער בעוויזען אַרויפצולייגען זייער זיגעל אויך אויפ'ן אויסערליכען אויסזעהען פון'ם שטאָט. דער

(ווייטער זעה 9-טע זייט)

רעכט און לעבען

יורידישע בייל אגע פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

וויכטיגע ארבייטס-שוץ געזעצן פאר אנגעשטעלטע

אין פערלויף פון הערשענדען קריזיס קומט אויס די אַנגעשטעלטע צו האָבען צו טון מיט פאלן, ווען דער בעדינטער פירמע ווערט ערקלערט אנ'-אופּאַדלאָשטש אָדער זי גייט איבער צו אַנדערע בעלי-בתים, ענטשטייט דעריבער אַ פראַגע, וואָס פאַר אַ רעכטליכע השפעה האָבען אַזעלכע ערשיי-נונגען אויף די געשלאָסענע אָפּמאַכען מיט די אַנגעשטעלטע:

אופּאַדלאַשטשע

מיט'ן ערקלערען אַ פירמע אַנ'אופּאַדלאָשטש ווערען נאָך נישט לויט'ן ארטיקעל 34 פון דער פאַראָרדנונג פון מלוכה-פּרעזידענט פון 16 מערץ 1928 (דזש. אוסטאַוו נ"ר 35, פּאָז. 323) די ארבייטס-אָפּמאַכען מיט אַנגעשטעלטע אויפגעלעזען.

קוים בעשליסט אָבער די קוראַטעלע איבער דער געפאַלענער מאסע די אונטערנעהמונג צו שליסען, מוזען די אָפּמאַכען מיט'ן אַנגעשטעלטען פערזאָנאַל אומבעדינגט געקינדיגט ווערען. אין אַזא פאַל מוז מען די אַנגעשטעלטע געבען די מעגליכ-קייט אָפּצואַרבייטען ווייטערדיגע דריי פולע חדשים אָדער זיי אויסצאָהלען אַ געלט-ענטשעדיגונג אין דער הויך פון אַ 3 חדשים'דיגע פענסיע.

פערשטייט זיך, אז אויפ'ן אַנגעוויזענעם אופן ווערען רעגולירט די בעציהונגען מיט אַזעל-כע אַנגעשטעלטע, וועלכע האָבען אָפּמאַכען אויף אנ'אומבעשטימטען טערמין. וואָס שייך די יעניגע אַנגעשטעלטע, מיט וועלכע ס'זענען געשלאָסען גע-וואָרען אָפּמאַכען אויף בעשטימטע טערמינען מוז זיי אין אַזא פאַל, ווען די געפאַלענע אונטערנעה-מונג ווערט געשלאָסען, אויסגעצאָהלט ווערען דער בעטרעפענדער ארבייטסלוין פאַר דער גאַנצער צייט כל זמן זייערע ארבייטס-אָפּמאַכען פערפליכטען.

נייע בעלי-בתים

אויב אַנ'אונטערנעהמונג גייט איבער צו נייע בעלי-בתים אלס איינס, צי אויף אנ'אמת'ן אָדער פיקטיווען אופן, בלייבען ווייטער די געשלאָסענע אָפּמאַכען מיט די אַנגעשטעלטע אין פולער קראַפט. אין דעם פאַל איז נישט קיין אונטערשיד צי ס'האַנדעלט זיך וועגען אַנ'אָפּמאַך אויף אנ'אומבע-שטימטען טערמין אָדער ס'גייט וועגען טערמיניגע אָפּמאַכען.

אין ביידע פאַלען דאַרפען ביי א קינדיגונג פון די אָפּמאַכען אַנגעוואַנדען ווערען די זעלבע כללים, ווי ביי אַנ'אופּאַדלאָשטש.

אונטערשרייבען פיקטיווע וועקסלען

לעצטענס טרעפט גאַנץ אָפט. אַז אונטער-נעמער פאָדערן פון זייערע אַנגעשטעלטע אַזוי גערופענע מובה וועקסלען, וועלכע ווערען תיכף געלאָזט אין קורס אלס „קליענטישע".

די אַנגעשטעלטע האָבען נישט און קאָנען נישט האָבען קיין חשד אונטערצוהאַלטען די שווינדלערישע קאָמבינאַציעס פון זייערע בעלי-בתים און אוודאי נישט נאָך צו טראָגען אויף זייערע אייגענע פלייצעס די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר אַזעלכע וועקסלען.

אויב זיי פיהרען אָבער דאָך אויס דעם פער-לאַנג פון זייערע ברויטגעבער, טון זיי עס צוליב מורא, אַז זיי וועלען פאַר ווידערשפּעניגקייט תיכף בעזייטיגט ווערען פון פּאָסטען.

ווילען מיר טאַקע אויפמערקזאַם מאכען די פערבינטערעסירטע אַנגעשטעלטע, אַז זייער מורא איז נישט בעגרינדעט. קודם כל צוליב ריין מאכ-לעכע מאָטיווען: אַנ'אונטערנעהמונג, וואָס דאַרף זיך אונטערלעהנען אויף קינדישע וועקסלען, געגנ-מענע ביי די אַנגעשטעלטע, האָט נישט און קאָן נישט האָבען קיין לאַנגען קיום. ממילא האָבען די אַנגעשטעלטע סיי ווי נישט, וואָס צו ריזיקירען און דאַרפען דעריבער ענטשידען אָפּוואַרפען די פאָדערונגען פון זייערע בעלי-בתים.

וואָס שייך ווייטער דער רעכטליכער זייט, דאַרף מען געדענקען, אַז פערלאַנגען פון אַנ'אַנגע-שטעלטען אויסצושטעלען פיקטיווע וועקסלען הייסט „בעוועגען צו קעגענגעזעצליכע און נישט פאַסיגע האַנדלונגען". וואָס גיט לויט'ן פונקט E ארטיקעל 31 פון דער ציטירטער פאַראָרדנונג אַזא אַנגע-שטעלטען דאָס רעכט תיכף צו פערלאָזען דעם פּאָסטען און צו מאָנען א געלט-ענטשעדיגונג אין די אויבענדערמאָהנט נאָרמען.

י. אינפעלד.

נייע און געענדערטע געזעצן

אין נומער 27 פון „דזש. אוסטאַוו" איז פערעפענטליכט געוואָרען אַ דעקרעט, וועלכער מאָדיפיצירט די פעראָרדנונג פון יוסטיץ-מיניסטער וועגען די צייטווייליגע פאָרשריפטען איבער די געריכטס-אָפּצאָהלונגען אין די ציוויל-פּראָצעסען. לויט'ן דערמאָנטען מאָדיפיצירטען דעקרעט וועט דער פּערהעלטניסמעסיגער אָפּצאָהל פון בקשות, וועלכע טראָגען דעם כאַראַקטער פון אַזוי גערופענע זעלבסטשטענדיגע אינטערווענצען, אָפּאָזיציעס. עק-זעקוציעס פון אויסלענדישע ווירקען, חליקה-מחלקות, אפּעלאַציעס, קאַסאַציעס און רעוויזיעס פון פּראָצעסען געהעכערט פון 2 אויף 3 פּראָצענט פון דעם ווערט פון יעדער תביעה. דערביי ווערען יעדע אָנגעהויבענע 100 זלאָטעס אין דעם פאַל בערעכענט פאַר פולע 100.

למשל פון א תביעה, וואָס בעטרעפט 305 ווערט גענומען אַנ'אָפּצאָהל לויט'ן ווערט פון 400 זלאָטעס.

דאגעגען דער פּערהעלטנישמעסיגער צוגאַב-אָפּצאָהל פון נישט-זעלבסטשטענדיגע אינטערווענצען און אַנד. זענטאל-אקציעס איז פערקלענערט געוואָ-רען פון 1 פירטעל אויף 1 פינפטעל פון בעטרעף פון הויפט-אָפּצאָהל.

וואָס שייך דעם אָפּצאָהל פאַר אַזעלכע בקשות וואָס די ווערט לאָזט זיך נישט גענוי אָרער אין גאנצען אָפּשאַצען אין געלט, און דער בייטראַג ווערט דעריבער יעדעסמאָל פעסטגעשטעלט דורך די ריכטער: פון קרייז-געריכט אין דער הויך פון 15 ביז 7 הונדערט, און פון שטעטישען געריכט אין דער הויך ביז 15 זל., איז ער איצט געהע-כערט געוואָרען אַזוי, אַז דער מינימום פאַר קרייז-געריכטען וועט בעטרעפען 30 זל. און דער מאַקסימום פאַר די שטעטישע געריכטען — 30 זל. אָנהייבענדיג פון 3. דערביי מוז מען געדענקען, אַז דער חשבון פון דער סומע גראָשענס דאַרף שטענדיג אַזוי פעררונדיגט ווערען, אַז זי זאָל זיך טיילען אויף 10 אָדער ענדיגען אויף נול, למשל: אויב דער חשבון בעטרעפט 332 ווערט גענומען 340.

דעסגלייכען מוז אויך אויפמערקזאַם געמאַכט ווערען, אַז דער מינימום הויפּט- אָדער צוגאַב-אָפּצאָהל, וואָס די קרייז געריכטען נעמען פון בקשות, איז געהעכערט געוואָרען פון 5 אויף 10 זלאָטעס.

פאַר צוטיילען אויפגעמאָנטע געלטער צווישן קרעדיטאָרען, וועט דאָס געריכט פון היינט אָן נעמען 1 פירטעל פון בעטרעף פון הויפּט-אָפּצאָהל, רעכענענדיג פון דער אַלגעמיינער סומע, וואָס דאַרף צוטיילט ווערען.

דער אָפּצאָהל פון די בקשות, פון וועלכע ס'ווערט גענומען אַ שטענדיגער איינהייטליכער בייטראַג, ווערט געהעכערט פון 20 אויף 30 זל. (אינדידענטיווע חליקות, אַקצעפּטאַציעס פון צוואות, ירושה-רעכט, אקציעס בנוגע ליציטאַציעס פון הייזער, נאַרזורען, רעגולאַציעס א.א.וו.) פון 5 אויף 8 זל. און פון 2 אויף 3 זל.

אויף די זעלבע פּערהעלטנישען איז געהע-כערט געוואָרען די אָפּצאָהלונגען פאַר אינצידענ-טאַל קלאַגעס אין פון 10 אויף 15 זל. פאַר אַקציעס וועגען אָפּווענדען ווירקען אין די דערמאָנטע ענינים.

פאַר יעדען בייגעלעגטען אָדער פאָרגעשטעל-טען דאָקומענט ווערט גענומען אַנ'אָפּצאָהל אין דעם הויך פון 50 גר.

פריי פון יעדען אָפּצאָהל זענען: אָפּשרייבען פאַר'ן געגנערישען צד, פאָדערונגען וועגען צוריק-געבען דעם איינגעצאָהלטען אָפּצאָהל, אָנווייזונגען וועגען וואוין-אָרט אָדער טויט פון אַ צד אָדער עדות.

בכלל ווערען דורכ'ן מאָדיפיצירטען אוסטאַוו געהעכערט די אָפּצאָהלונגען פון 3 אויף 5, פון 5 אויף 8, פון 20 אויף 30, פון 50 אויף 75 און פון 100 אויף 200 זלאָטעס.

י. א.

געדענקט, יודען!

אז איהר דאַרפט פריהער נישט אונטערנעהמען קיין שום שריט אין אייער רעכטליכען ענין, כל זמן איהר האָט זיך נישט פערשטענדיגט מיט'ן רעכטס-פּובליציסט י. אינפעלד. לאָדז, פּיעטריקס. 31 אויפנאַהם-שעה'ן טעגליך פון 4—8 אָוו.

איינציגע וויכטיגע אויפקלערונגען פאר פאבאר-פליכטיגע

וואג און מאס

אַ פאָבאָר-פליכטיגער ווערט אָנערקענט פאַר דינסט-פעהיג, אויב זיין הויך ברייט און וואָג ענט-שפּרעכט פאָלגענדען פּראָפּאָרציאָנעלען מינימום:

ביי אַ הויך פון 150 ביז 156 צענטימעטער מוז מען וועגען מינדעסטענס 48 קילאָ און האָבען פון 77 ביז 80 צענטימעטער אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 157 ביז 159 צענטימעטער, דאַרף מען וועגען מינדעסטענס 49 קילאָ און אויך האָ-בען פון 78 ביז 81 צענטימעטער אין דער ברייט.

ביי א הויך פון 159 צענטים. דאַרף מען וועגען מינדעסטענס 50 קילאָ און אויך האָבען פון 78 ביז 81 צענטימעטער אין דער ברייט.

ביי אַ הויך פון 160 ביז 162 צענטימעטער דאַרף מען וועגען מינימום 52 קילאָ און אויך האָבען פון 78 ביז 81 צענטימעטער אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 163 ביז 165 צענטימעטער מוז מען וועגען ווייניגסטענס 53 קילאָ און האָבען פון 79 ביז 82 צמ. אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 165 צענט. מוז מען וועגען 54 קילאָ און האָבען פון 79 ביז 82 צענט. אין דער ברייט ביי אַ הויך פון 166 ביז 168 צענ-טימעטער דאַרף מען וועגען 55 קילאָ און האָבען פון 80 ביז 83 צענטימעטער אין דער ברייט;

ביי א הויך פון 168 צענטים. דאַרף מען וועגען 56 קילאָ און האָבען פון 80 ביז 83 צענט. אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 169 צענט. דאַרף מען ווע-גען 57 קילאָ און האָבען פון 80 ביז 83 צענטי-מעטער אין דער ברייט;

ביי א הויך פון 170 ביז 172 צענטימעטער דאַרף מען וועגען 58 קילאָ און האָבען פון 80, 81 ביז 84 צייט אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 172 צענט. דאַרף מען ווע-גען 59 קילאָ און אויך האָבען פון 81 ביז 84, צענט. אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 173 ביז 175 צענטימעטער דאַרף מען וועגען 60 קילאָ און האָבען פון 81 ביז 85 צענטימעטער אין דער ברייט.

ביי א הויך פון 175 צענטים. דאַרף מען וועגען מינדעסטענס 61 קילאָ און האָבען פון 82 ביז 85 צענטים. אין דער ברייט;

ביי אַ הויך פון 176 ביז 178 צענטים. דאַרף מען וועגען 62 קילאָ און דעסגלייכען האָ-בען אין דער ברייט פון 82 ביז 85 צענטימעטער.

י. אינ.

אמפלה פון א יודענע, א קבצנטע, וואס האט זיך געריסען אויף לעטניסקא

אַז בראַנדל קאַזאַק פון סטאַראָוויעש האָט דערזעהן ווי אַלע איהרע שכנ'טעס, די גראָשערינעס און טאָרג-שטייערנס, כאַפּען די שטרוי-זעק מיט די לעזשאַקעס און לאָזען זיך שטורמעם קיין ווישניאָווע און קאַלע אָקופּירען די דאָרטיגע היהנער-שטייגען און קיה-שטאַלען, האָט זי אָנגעהויבען צו פּעשיטען איהר איינגעהויקערטען און פערגרינטען פּרנסה-געבער שמעלקע מיט גיפטיגע פיסק-פיילן, אַז ער זאָל זי אויך אָוועקשיקען אויף ליעטניסקאַ.

שמעלקע'ן האָט נעבעך גענומען פינקלען כל'ערליי קאָלירען פאַר די אויגען.

סטייטש, בראַנדלשי קרוין, האָט ער געפּרובט איינטענה'ן מיט זיין אשת חיל, פון ווען איז דאָס אַנ'אָרימער טאָנדייטער ביכולת צו טאַנצען אויף איין חתונה מיט די ווילקער גאָלד-שפּינערס, בפרט אין די היינטיגע ביטערע צייטען, ווען אויסצו-סטריגעווען מיט דער נאָדעל אפילו די טרוקענע פּאַפּע קומט אויך אָן ממש קריאת ים סוף.

אדרבא, לערן מיך אויך אויס די קונץ, ווי אַזוי אָפּצוּוואוינען אַ גאַנצען זומער אין א פּאַלאַ-צאָווע ווילע מיט 10 זל. האנד-געלד. ווי אַזוי מ'לאָזט זיך וואוילגעהן אויפ'ן חשבון פון געוועל-בער, מ'פייפט אָן דעם בעקער, מ'זייפט איין דעם קצב און מ'דערצעהלט די ריכטיגע מעשה דעם שווייגער, וועל איך דיך אָוועקשיקען נישט בלויז נאָך ווישניאָוו, נור אפילו אויך קיין קראָשעוו, מעדזעשביע און וואוהין דו ווילסט נור אליין. אָבער רייד היינט, רייד מאָרגען, גאָה איבערצייגען אַ יודענע מיט מויל-אַרגומענטען, אַז זי דאַרף נישט נאָכטאַנצען די שכנ'טע.

בראַנדל קאַזאַק האָט טאַקע שמעלקע'ן אויפ געשפּילט אַ קאָנצערט, אַז ר'איז קוים אַרויס פון שטוב אַ לעבעדיגער.

דערזעהט ער זיך אַרום און געהאַקטע צרות איבער די גאַסען און ברעכט זיך דעם מח, ווי אַזוי איז מען דאָך משלח דאָס משלחת ערגיץ אויף לעטניסקע.

אין דעם בעגעגענט ער אַ בעקאַנטען יוד, זרח דעם דרדקי-מלמד פון קאַלע און צווישען די דאָזיגע צוויי בעקאַנטע שלימזלניקעס האָט זיך ענטוויקעלט פאָלגענדער שמועס:

— גוט מאָרגען, זרח, וואָס הערט מען ביי דיר עפּעס נייעס?

— גוט מאָרגען — גוט יאָהר, ס'איז ביטער ווי די גאַל, ברודערקע.

— פע, זרח, דו רעדסט דאָך נישט צו דער זאַך!

— וואָס הייסט?

איך פרעג דיך וואָס הערט זיך ביי דיר עפּעס נייעס? און דו ענטפערסט מיר: ס'איז בי-טער ווי די גאַל, אז ס'איז ביטער, איז דאָך דאָס נישט קיין נייעס און ביטער איז דאָך נישט בלויז דיר נאָר יעדעי.

— ביטער איז טאַקע יעדען, נאָר מיר וואָלט גראָד נישט געווען ביטער, ווען...

— דו וואָלסט פערמאָגט אַ מיליאָן טאָלער.

— נישט קיין מיליאָן טאָלער, נאָר ווען כ'וואָלט געקאָנט בעקומען אין שטאָט אַ דירה'לע אויף איבערן זומער.

— אַזוי דו וואָלסט געקאָנט האָבען פּרנסה, ווען דו וואָלסט בעקומען אַ דירה'לע אין שטאָט און איך ווייטער וואָלט געהאַט שלום בית און א ביסעלע מנוחה פון מיין יודענע, ווען כ'וואָלט געקאָנט קריגען א שטיקעלע דירה אין דאָרף.

און אפשר זרח וואָלט געווען טאַקע אַ סברה אַז מיר זאָלען זיך ביידע אויף איבערן זומער טוישען מיט די דירות דו וועסט מיר געבען דיין דירה אין קאַלע און איך וועל דיר געבען מיין שטיבעל אויף דער שול-גאַס.

— מסכים! ביידע יודען האָבען זיך גע-טוישט מיט די דירות ווי אַזוי בראַנדל קאַזאַק האָט זיך בעצויגען צו שמעלקן אויף דער זומער-וואוינונג, וועגען דעם וועלען מיר דאָס היינטיגע מאָל נישט דערציילען.

ביי דער איצטיגער געלעגענהייט ווילען מיר נאָר בעמערקען, אַז ווען דער לעטניס-קאָווע טעזאָן האָט זיך מיט מזל געענדיגט און שמעלקע האָט זיך געוואָנדען צו זרח'ן, אַז ר'זאָל זיך גרייטען אין וועג אריין, האָט ער איהם ווי קיינמאָל געאָרנישט, גאַנץ רוהיג געענטפערט:

דיין שטיבעל געפעלט מיר, כ'בעשטיי אויפ'ן טויש, דאָס שוהל-געסל בלאָטעס זענען נאָך א גן עדן אין פערגלייך מיט די קאַלער זומפּען און פון א גן-עדן ציהט מען זיך נישט ארויס.

שמעלקע האָט זיך די האָר געריסען פו, עגמת-נפש, בראַנדל קאַזאַק האָט געזעהן, ווי אַלע איהר שכנטעס און קאַלעזשאַנקעס פאָהרען אהיים און זי אייגענע אליין בלייבט איבער, האָט זי זיך אַרויפגעזעצט אויף איהר מאַן און אָנגעהויבען איהם ביז צום טויט צו פערפּייניגען.

נישט האָבענדיג קיין אַנדערע ברירה, האָט שמעלקע פערקלאָגט זיין ידיד זרח אין געריכט אויף אַנ'עקסמיסיע.

אויף דער געריכטס-פערהאַנדלונג האָט זרח'ס אַדוואָקאַט, פערופענדיג זיך אויפ'ן דעקרעט וועגען לאָקאַטאָרען-שוץ, געבעטען שמעלקע'ס פערלאַנג אָפּצוּוואַרפען.

דאָס געריכט האָט זיך אָבער געשטעלט אויף דעם פּרינציפּיעלען שטאַנדפּונקט, אַז דאָרט, וואו ס'איז נישט געשלאָסען געוואָרען קיין בפירושער דינגו-אָפּמאַך (פערפליכטונג צו בעצאָהלען דירה-געלד) קאָן מען זיך נישט דעקען מיט די הנחות פון דעקרעט וועגען לאָקאַטאָרען-שוץ און דעריבער טאַקע פערמשפט זרח'ן עקסמיטירט צו ווערען פון משקעלע'ס דירה.

ביז דער דאָזיגער פּסק-דין איז אַרויסגעטראָ-גען געוואָרען איז שוין געווען אַ שמיץ אין ווינ-טער אריין, אַזוי אַז בראַנדל די לעטניטשקע האָט נעבעך געמוזט אָפּווינטערן ביז פאַר פורים אין די קאַלער שנייען.

ארגוס.

ענדליך האט מען צעשפליטערט דעם אטאם

א דערקלערונג פון דעם דאזיגען גרויסען וויסענשאפטליכען אויפטו

פון ל. באראדולין.

אין לאנדאן איז מיט עטליכע וואכען צוריק פארגעקומען א פאסירונג פון אויסערגעוויינליכער באדייטונג. און אויב די פאסירונג איז ווירקליך פארגעקומען אזוי, ווי די „טיימס" גיט עס איבער, איז ענדליך דערגרייכט געווארען א ציל, וואס איז פריהער טעארעטיש פאראויסגעזעהען געווארען און צו וועלכען פיזיקער פון דער וועלט האבען אזוי אנגעשטרענגט, געשטרעבט א פאר צעהנדליג יאהר.

און פארגעקומען איז אט וואס:

צוויי יונגע פארשער: ד"ר קאקקראפט און ד"ר וואלטאן, האבען מיט א הויכער עלעקטרישער קראפט באמבארדירט די אטאמען פון דעם גאז וואסער־שטאף (הידראגאז) און דערביי דערגרייכט א דריי־פאכען רעזולטאט: ערשטענס, האבען זיי די אטאמען פון דעם גאז צובראכען, אדער צושפליטערט אויף זיינע טיילען; צווייטענס, האבען זיי דעם גאז וואסערשטאף פערוואנדעלט אין דעם גאז העליאום, ד. ה., אז זיי האבען פערוואנדעלט איין כעמישען עלעמענט אין א צווייטען; און, דריטענס, האבען זיי דערביי בעפרייט א טייל פון יענער ענערגיע, וואס איז גע־ווען איינגעשלאסען אין די אטאמען, וואס זיי האָ־בען צושפליטערט. די פארשער האבען ארויסגע־קריגען מיט 60 פראצענט מעהר ענערגיע וויפיל זיי האבען אין דעם פראצעס אנגעווענדעט.

אט דער עקספערימענט, אדער אט די עפאכע־מאכענדע רעזולטאטען, זענען דערגרייכט געווארען אין דער בעריהמטער קאווענדיש לאבאראטאריע פון דער קעמברידזש אוניווערזיטעט. לארד ערנעסט רו־טערפארד, איינער פון די גרעסטע פיזיקער פון אונ־זער צייט, איז דער דירעקטאר פון אט דער לאבארא־טאריע.

לאמיר איצט בעטראכטען די בעדייטונג פון אט דער ענטדעקונג.

עס איז געווען א צייט, ווען מען האט געגלויבט אז אנ'אטאם איז דער קלענסטער טייל פון זאכען, און דעריבער קאן ער אויף קיין קלענערע טיילען נישט פונאנדערגעטיילט ווערען. און אזוי ווי אנ־אטאם איז אין דערזעלבער צייט א כעמישער עלע־מענט, און פונאנדערטיילען קאן מען איהם דאך נישט דעריבער איז עס נישט מעגליך צו פערוואנדלען איין אטאם אין א צווייטען, אדער איין כעמישען עלעמענט אין א צווייטען. אויסגעדריקט האט עס זיך דורך דער פארמולע, אז „קיין אטאם קאן נישט פערניכטעט ווערען און קיין איין אטאם קאן נישט געבוירען ווערען אויף דאס ניי". אט די טעאריע האט פאר־מולירט דער פראנצויזישער כעמיקער לאוואזיע מיט איבער הונדערט יאהר צוריק, און די פארמולע איז בעטראכט געווארען אלס א נאטור־געזעץ.

אבער מיט דער ענטדעקונג פון עקס־שטראה־לען און ראדיום, וואס איז פארגעקומען מיט א יאהר עטליכע און דרייסיג צוריק, האט מען זיך ארומגע־זעהן, אז דער אטאם איז נישט דער קלענסטער טייל פון זאכען; אז ער אליין בעשטעהט פון נאך קלע־נערע טיילען פון מאטעריע. אט די קלענערע טיילען פון מאטעריע, פון וועלכע די אטאמען בעשטע־הען, האט מען אנגערופען „עלעקטראנען" און „פרא־טאנען".

און אויב די אטאמען בעשטעהען פון נאך קלע־נערע טיילען פון מאטעריע, איז געבוירען געווארען דער געדאנק און די האפענונג, אז מען זאל מיט דער הילף פון א דרויסענדיגער קראפט קאר־נען פונאנדערטיילען די אטאמען אויף זייערע עלעק־טראנען און פראטאנען, און דערנאך אט די עלעק־טראנען און פראטאנען קאמבינירען אויף א נייעם אופן און פראדוצירען, אדער צוזאמענשטעלען אנ־דערע אטאמען, מיט אנדערע ווערטער, הייסט עס, אז עס וועט מעגליך זיין צו פערוואנדלען איין כעמי־שען עלעמענט אין א צווייטען. מען וועט קאנען, צום ביישפיל, פערוואנדלען ביליגע עלעמענטען, אין ווערטפולע. מע וועט קאנען פערוואנדלען בליי און אייזען אין גאלד, זילבער און פלאטינום.

אז אזא זאך זאל מעגליך זיין, האט מען גע־זעהן א בעשטעטיגונג אין דעם פאקט, וואס אין נא־טור גופא קומען פאר אזעלכע פערוואנדלונגען פון זיך אליין. אזוי, צום ביישפיל, פערוואנדעלט זיך דער עלעמענט אוראניאום אין דעם עלעמענט ראדיום; און דער עלעמענט ראדיום פערוואנדעלט זיך אין די עלעמענטען העליאום און בליי. נאר וואס־זשע דען? אין דער נאטור קומט עס טאקע פאר פון זיך אליין, אבער ווען עס איז געקומען צו מאכען אזעלכע פערוואנדלונגען אין די לאבאראטאריעס אויף א קינסטליכען אופן, האט עס נישט געקאנט. עס האט זיך נישט געלאזען.

און נאך א זאך:

די טיילען פון די אטאמען — ד. ה., די עלעק־טראנען און די פראטאנען — האלטען זיך צוזאמען דורך א געוויסער ענערגיע, און די מאס פון אט דער ענערגיע איז זעהר א הויכע, ווען עס זאל זיך איינגעבען פונאנדערצוטיילען די אטאמען אויף זייערע עלעקטראנען, וואלט זיך בעפרייט א מאסע ענערגיע, וואס וואלט געקאנט אנגעווענדעט ווערען פאר פערשידענע פראקטישע צוועקען. איז ווידער דיזעלבע מעשה: עס וואלט גוט געווען, ווען מען וואלט געקאנט די אטאמען פונאנדערטיילען אויף זיי־ערע עלעקטראנען; מען קאן דאך אבער נישט.

האבען די געלערנטע פארשער נישט אויפגע־הערט דורכצופיהרען עקספערימענטען אין זייערע לאבאראטאריעס מיט דעם צוועק צו דערגרייכען אט דעם צוועק. און נאך דעם, ווי מען האט אויף דעם געארבייט א פאר צעהנדליג יאהר, האט זיך עס ענדליך איינגעגעבען די צוויי גרויסע פארשער אין דער קאווענדיש לאבאראטאריע.

מען דארף זיך נישט פארשטעלען, אז דורך יע־נע עקספערימענטען אין דער קאווענדיש לאבא־ראטאריע איז שוין דער גאנצער צוועק דערגרייכט געווארען. פון די 10 מיליאן אטאמען, וואס זענען אטאקירט אדער באמבארדירט געווארען מיט דער עלעקטרישער ענערגיע, איז בלויז איינער פון זיי צושפליטערט געווארען. הייסט עס, אז דער רעזול־טאט פון דעם עקספערימענט איז נאך אלץ נישט קיין פולקאמענער: מיר קאנען נאך אלץ פאקטיש נישט פערוואנדלען, מיר ווילען זאגען, בליי אין גאלד; און מען קאן נאך אלץ קיין ענערגיע דערביי נישט געווינען, ווייל די גאנצע קראפט, וואס ווערט אנגע־ווענדעט צו אטאקירען די 10 מיליאן אטאמען געהט נאך פערלוירען. מען געווינט 60 פראצ. ענערגיע בלויז אויף איין צושפליטערטען אטאם צווישען 10 מיליאן נישט צושפליטערטע. הייסט עס, אז קיין פראקטישע אנווענדונג קאן עס נאך אלץ נישט הא־בען. אבער וויכטיג איז דא דער פאקט, וואס דער אנהויב איז געמאכט געווארען, וואס די שטיינערנע וואנט איז דורכגעבראכען געווארען.

דערווייל איז דאס בלויז איין אטאם צווישען 10 מיליאן, וואס ווערט צושפליטערט; אבער אט דער איין אטאם איז יא צושפליטערט געווארען, און 60 פראצענט ענערגיע איז דא געוואונען געווארען און איין כעמישער עלעמענט איז אויף א קינסטליכען אופן פערוואנדעלט געווארען אין א צווייטען, וויכטיג איז אט דער ערשטער שריט; דאס איבעריגע וועט שפעטער קומען. און די רעזולטאטען, וואס זענען אין דער קאווענדיש לאבאראטאריע דערגרייכט גע־ווארען, שאפען מיט זיך דעם אנהויב פון א נייער עפאכע אין די פראקטישע און אנגעווענדעטע ווי־סענשאפטען.

ענגל. פרעמיער מאקדאנאלד

האט דורכגעמאכט אנ'אויגען-אפעראציע.

די אנטיילנעהמער איז דער פאלאר-עקספעדיציע וואס ווערט צוגעגרייט אין ענגלאנד

אינדערמיט דער פיהרער פוז דער עקספעדיציע סטעג

פערזעסנע

(ערצעהלונג)

פון מ. י. סמאלארזש.

פארנאכט נאך מנחה־מעריב ווערט אביסעל היימליכער אין דער טשיינע. ס'קומען זיך צונויף די עלטערע באלעבאטים, וועלכע האבען א חזקה שוין פון כמה יאהרען אויפדערנאכט ארייננצוקומען, און אזוי לאנג צו שמועסען „פאליטיק", ביז מ'דזשי־מעט איין: מעהרסטענטייל זענען עס יודען, וועלכע האנדלען שוין נישט, ארבייטען שוין נישט, — נאר לעבען אויפ'ן חשבון פון די קינדער, וועלכע זענען צעווארפען מעבר־לים. יעדער איינער פון אט די יודען האט ליגען אונטער'ן שעניק, בעהאלטען, א פאר הונדערט אדער טויזענד רוסישע רובעלס, וועל־כע זיי האבען אפגעשפארט אפגעקארגט כל ימי פון זייער לעבען, ליגען אזוי די שטיקער אפגעקארגטע לעבענס — אזוי רוהיג, פויל אונטער די שטרוי־זעק, ווערען מאטשיק, פערגעלט, אזוי ווי זיי וואלטען קיינ־מאל קיין חשיבות געהאט.

פון צייט צו צייט אינמיטען חשכות פון שפעט ביינאכט — קען אזא מ'גאל יוד נישט איינשלאפען, ווען ער דערמאהנט זיך וועגען דעם אוצר, וואס ליגט בעהאלטען אין שטרוי־זאק, וועקט ער אויף זיין ווייב, און ביידע ביידע אין די תחתונים מיט א שטיקעל ליכט אין די הענט, נעהמען אזוי שטיל, שארכענדיג ארויס ס'איינגעוויקעלטע, איינגעבא־בעלטע געלד אין דער ערשטערגע קוקען זיי דערויף אין גרויס פערלעגענהייט. בעת'ן ציילען ,ציטערט ס'געלט אין זייערע הענט, ציטערט ,קנאקט אזוי ווי עס וואלט א ממשות, א חיות אין זאך אריינ־געקריגען און ביי זיי אליין פלעמעלט אויף א פייערל, אין די אויגען, אט זעהען זיי פאר זיך א צעהנרובלדיגס — א ווירקליך צעהנערל, ס'זעהט דאך גארנישט אנדערש אויס ווי אמאל. און אט האט מען שוין איבערגעציילט, און ווי פון זיך אליין פערשווינדט דער כישוף, דער גלאנץ, ס'געלט בלאקניפט אפ אין די הענט, און ס'פארפאלק בלייבט שטיין ווי פונאנדערגעבראכען:

— א הייזעל. א שיין הייזעל האט מען דאך יעקענט קויפען דערפאר! — שרייט אויס דער יוד מיט טיפען וויטאג צו זיין יודענע — זיין ווייב קוקט איהם אן מיט אויפגעריסענע אויגען, קראצט מיט אלע ביידע הענט די צונויפגעקודעלטע אלטע קלאקעס, און קוויטשעט אויס מיט רציחה:

— אוי, אלטער פגר — א הייזעל זאגסטו? — פארוואס נישט א הויז מיט א גארטען אינמיטען מארק!

— הע־הע־הע — גיט זי צו מיט א געלעכטערל:

— א הייזעל — און אט וויל זי זיך ארויסכאפען אז א הייזעל קען מען נאך אפשר היינט אויך קוי־פען ...

דער יוד קוקט זי אן מיט אויסגעקרומטע בייז־קייט אויפ'ן פנים, ברומט ארויס אזוי בייז, צארנדיג:

— אלט פערד, וואס שפארסטו זיך מיט מיר, ס'איז דאך איצט גארנישט ווערט, דו ווילסט זעהען צעריים איך עס אויף פיק־פיצלעך! —

די יודענע בלייבט שטיין, ווי אפגעשמיסען קריכט פערלוירען צוריק אריין אין בעט. דער יוד שטייט נאך א שפארע ווייל שטארק פערקלעמט קוקט ארויס דורכ'ן פענסטער, בייסט די בארד, און זיפצט מיט שווערע ביטערע זיפצען:

— עך מע־ עך ־ מע — לסוף בינדט ער צוריק צונויף ס'געלט, לייגט עס גלייך, חלילה נישט צו דערלאזען א קנייטשעלע, א פגימהלע.

אין אזעלכע נעכט שלאפט זיך שוין נישט אזוי היימליך אזא ס'גאל יוד, ער זעהט מסתמא פאר זיך: גזלנים, באנדיטען, רויבערס. א שווערער אטעם פארעט זיך אריין אין דער בארד. דער קאפ פליהט, דרייט זיך ווי א קארוסעלע, ס'הארץ אזוי פאסנע, הויל, די נאך ראזעווע ברוט מיט זויערע מילך. ער פרובט זיך טרייסטען, אז עס וועט און ס'מוז נאך אנדערש ווערען. — „איינבאמת איז עס טאקע מעגליך, א קלייניגקייט פון א מל־כות — אזא רוסלאנד! — מ'וועט זיכער אין זז שייבעם פריהמארגען הערען אז אלעס איז געווען א ליגען. ער לעבט, די טעכטער לעבען, און דער עיקר דער „נאסליעדניק" לעבט. און דעמאלט — אי דעמאלט קען זיך דער יוד פאר איינגערעדטע גדולה קיין ארט געפינען. און ווי נאר ס'הויבט אן שאריען, וואפט ער איהם פון בעט ארויס.

נאך אזא נאכט אימשטייטגעזאגט, האט פארא טעם קען שוין האבען דער גאנצער טאג. מיט'ן מעמדות, מיט'ן תהילים, מיט'ן דאווענען — אויב מ'זאל זיך נישט אויפדערנאכט ארייננכאפען צו די שלומהטע, דארטען אין דער טשיינע ,איז דאך דער אמת'ער מקור, די אמת'ע וועלט פון זייערע בייגאכ־טען, פון זייערע חלומות, דא שמעקט עס אין די ווינקלען מיט'ן דומפיגען ריח פון קאזאקישע אני־צעס. דער קופערנער סאמאוואר רוישט ,זידט, די בענק, די טישען — פארצייטישע, ברייט, ברייוח, בית־המדרש־מעסיג, און זי, גאלדעלע מיט די פאטאגראפיעס פון די רוסישע צייטונגען, ווי זי געדענקט עס צו רעדען רוסיש, און זי דערפרייט זיך אויך, ווען זיי קומען אריין; איהר פאטערס מענשען. זיי דערציילען נאך זייבע וויציגע מעשיות: וועגען „סודיא", מיט'ן „פריסטאוו", דער עיקר טוט איהר הנאה ווייל זיי שמועסען אלס וועגען אמאל. זי דער־זעהט זיך פלוצלונג ארומגערינגעלט פון איהר פא־טער וועלכער זוברעוועט איהר די האר, אזוי כל־אחר־יד, גלעט איהר דעם שטערען און ארום שטייט די מוטער, מיט די עלטערע שוועסטערן, און קוועלען אפ פאר נחת. נישט אזוי ווי היינט — עלענט ,פעראיינזאמט — — —

אבער טיילמאל טרעפט, אז אין סאמע בעסטען שמועס גיט זיך א שפאר אריין ווי א קאלטער ווינט — א נייעס פון היינט, וועלכע קומט אן פון די גרויסע שטעט, אז ס'קומען פאר שטרייקען, דעמאנ־סטראציעס פון הונגעריגע טויזענדער, צעהנדליגער טויזענדער ארבייטסלאזע מענשען. זיי שטורמען מיט דראהענדיגע פויסטען, מיט געבייליטע הענט אקעגען די מאגיסטראטען, ציידען, מינעווען אונטער מיט זייערע אנגעגלידטע צארנדיגע אויגען ס'גאנצע לאנד. און נישט בלויז אין לאנד — נאר אויף די גאנצע וועלט געשעהט ס'זעלבע. דעמאלט לאזען די יודען אראפ די אויגען, שאקלען הכנעהדיג מיט די קעפ, זייערע אויגען פערציהען זיך מיט הייטעלעך האפנונגסלאזיגקייט, און פייפען אריין אין די בערד טרויעריגע זיפצען, .ס'ווערט דעמאלט אזוי שטיל, ענג אין די טשיינע, אז די יודען בלייבען זיצען ווי בעטויבטע — מיט פערגלאצטע אויגען, און פער־גאפיעטע פנימער, ארויס צו דער גאס, באלד דער־זעהען זיי ווי ביי זיי אליין אין שטעטעל, איז אויך גארנישט היימלעך. ס'שטייען אינמיטען מארק גע־זעמלען יוגענטליכע ארבייטער, אויך עלטערע אינ־דערמיט. זיי שטייען אזעלכע הפקרדיגע, אין די בל־זע קעפ, אנגעטון אין שווארצע בלוזען, אויסגעמישט מיט מיידלעך, און אלע ווארפען מיט די הענט, טרייס־לען, שאקלען די בעטשוירנעטע קעפ, רעדען, שפארען זיך איינער מיט'ן צווייטען, ס'פאלט זיי איין די יודען, אז דאס טייטשען זיי אויס ס'נייעס וואס זיי האבען אקארשט געהערט, און פלאנעווען מסתם ס'זעלבע צו טון. אט גיט זיך א לאז פארביי הארט נעבען דער טשיינע די אנפיהרערס פון די שטעטעל־דיגע פארטייען — זיי קענען זיי אט די פראסטע יונ־גען — זיי זענען היינט „ראדיקעס" באלעבאטים פון שטעטעל אויפ'ן ארט פון די ר' שלמה'ס. זיי לאזען זיך איצט אראפ אויפ'ן וועג אונטער דעם שטעטעל, די יודען זענען זיך משער אז ס'גרייט זיך שוין עפעס... אין מארק טומלט זיך נאך אלץ, א טייל חברים גייען זיי נאך. געארעמט מיט מיידלעך סוד'ן זיך, שושקען זיך אויפ'ן אויער, און אט גייט ר' ...ביי אברהם משה'ס טאכטער, — דער שענסטער און רייכסטער יוד פון שטעטעל, דער גערער חסיד, — זיין טאכטער גייט עס דא געארעמט מיט'ן שוסטער'ס אבעס זוהן — א שוסטער־יונג פון דור־דורות בעל־מלאכות. די יודען ווערט אומהיימליך אויפ'ן געמיט, זיי פיהלען בעשיינפערליך, ווי די וועלט טרייסעלט זיך, די ערד רוקט זיך אפויער פון אונטער די פיס, זיי קוקען זיך אן איינס ס'אנדערע און דער שפירען זיך ווי איבעריגע — — —

אין אזא נאכט גייען די יודען פריהער אהיים ווי תמיד, איבערצוגעבען זייערע עבר־בטלדיגע גו־פים, אין די פרוכבעוואטע בעטען אריין. און א לאנ־גע צייט ציילט מען שוין נישט ס'געלד, וואס ליגט איינגעגראבען אין די שטרוי־זעק — — —

איהר, גאלדעלע גלוסט זיך אויך נישט צו מי־שען די בלעטער. בלייבט זי זיצען אין ווינקעל מיט א מיד, אנגעשטרענגט פנים, די אויגען פינטלען אין רויטליכען פלאם פון צאנקענדיגען פערשטויבטען בליצער, ס'ושווימט איהר אין די אויערען, די קני־ען ברעכען זיך איהר אונטער. זי זיצט ,גאפיעט א־זוי לאנג, — ביז שטיקער שאטענס מיט איינגע־פרעסטע שטילקייט — גיבען זיך א שאר אהער צו איהר .ס'בעפאלט זי אנ'אימה, און דעמאלט דער־מאנט זי זיך ארויפצוגיין דורכ'ן לאנגען פינסטערען קארידאר, וואו פיהרט אין זייערע אומהיימליכע שטובען אריין. (המשך — זונטאג).

——=[:0:]=——

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג
כ
26
אייר תרצ"ב

מאי

זון-אויפגאנג 3.34
זון-אונטערגאנג 7.33

גרויסער סקאנדאל אין שטאט-ראט

ביים איבערגעבען די קונסט-פרעמיע פון דער שטאט דעם קינסטלער סטזשעמינסקי

די מאלער פון דער רעאליסטישער ריכטונג פראטעסטירען געגען דעם באלשעוויזם אין דער קונסט

ווי בעקאנט בעשטימט דער לאדזער שטאט-ראט יעדעס יאהר א פרעמיע פאר ליטעראטור, קונסט און וויסענשאפט. פאר דעם ווי דער פרעמיע-קאמיטעט האט היי-יאהר בעשטימט דעם לאורעאט, האט זיך אין דער לאדזער פרעסע געפיהרט א הייסע פאלעמיק וועגען דעם, וועמ ס'דארף בעקומען די פרעמיע און גאנץ בעזונדערס וועלכע ריכטונג אין דער קונסט דארף דער לאורעאט פון ארבייטער-לאדז רעפרעזענטירען.

מיט עטליכע וואכען צוריק איז פארגעקומען די זיצונג פון שטאט-ראט-קאמיטעט צו בעשטימען די פרעמיע. ס'איז בעשלאסען געווארען צו געבען דעם דיפלאם פון דער שטאט לאדז און די פרעמיע פון 10 טויזענד זלאטעס דעם קונסט-מאלער וולאדיסלאוו סטזשעמינסקי, וועלכער רעפרעזענטירט די מאדערנסטע ריכטונג אין דער קונסט.

דער דאזיגער בעשלוס האט ארויסגערופען גרויס אונצופרידענהייט צווישען די רעאליסטישע קינסטלער.

נעכטען איז פארגעקומען א פייערליכע זיצונג פון שטאט-ראט, וועלכע האט געדארפט איבערגעבען דעם פרעמירטען קינסטלער דעם דיפלאם פון דער שטאט לאדז צוזאמען מיט דער פרעמיע. צו דער זיצונג זענען געקומען כמעט אלע ראטמענער, פארשטעהער פון קונסט-געזעלשאפטען, געלאדענע געסט א. א. וו.

די זיצונג האט געעפענט פרעזעס פון שטאט-ראט אנדזשעיאק, די ערשטע רעדע האט געהאלטען דער לאוויניק פון דער בילדונגס-אפטיילונג סמאליק, וועלכער האט אנגעוויזען, אז דאס ערשטע מאל ווערט אין לאדז בעלוינט א קינסטלער א מאדערנער, וועלכער האט ארייגעבראכט פיל אייגענארטיגקייט און גיט א נייע ריכטונג דער קונסט.

באלד ווי לאוויניק סמאליק האט פארענדיגט זיין רעדע האט זיך פון דער גאלעריע דערהערט א שטארקע פייפעריי, פון אלע זייטען האבען זיך בעוויזען גרויסע פלאקאטען מיט פאלגענדע אויפשריפטען: „נידער מיט'ן באלשעוויזם אין דער קונסט", „נידער מיט די באלשעוויקעס אין דער קונסט", „זאל לעבען די ריינע קונסט" און נאך אנדערע. דאס האבען פראטעסטירט מאלער, וועלכע געהערען און זענען אנהענגער פון דער אלטער שולע און זענען געגען די פערשידענע פוטוריסטישע עקספערימענטען, איינער פון די פראטעסטירענדע, ווי ס'האט זיך שפעטער ארויסגעוויזען דער מאלער דאבראוואלסקי, האט זיך ארויפגעשטעלט אויף א באנק און געוואלט האלטען א רעדע צו די פערזאמעלטע. די „וואזשנעס" האבען אבער באלד אפגערייניגט די גאלעריע פון די שטערער און די זיצונג איז ווייטער געפיהרט געווארען.

פרעזידענט זשעמיענצקי האט דאן איבערגעלייענט דעם פראטאקאל פון קאמיטעט און איבערגעגעבען דעם קינסטלער דעם דיפלאם. דער קינסטלער סטזשעמינסקי האט דאן געהאלטען א קורצער רעדע, אין וועלכער ער האט געדאנקט דעם שטאט-ראט פאר'ן כבוד און געזאגט, אז ער וועט אויך ווייטער קעמפען פאר אזא קונסט, וועלכע ענטשפרעכט דעם גייסט פון דער היינטיגער צייט.

אויסצאהלונגען פאר ארבייטס-לאזע פאר'ן חודש מאי

די ארבייטסלאזע אונטערשטיצונגען פאר'ן חודש מאי הויבען זיך אן קומענדיגען פרייטאג ד. 27 ד. ח. לויט פאלגענדען סדר:

פרייטאג, ד. 27-טען די ליטערעס:

A B C D E F G H

שבת, ד. 28 טען די ליטערעס:

I J K L Ł

מאנטאג, ד. 30-טען די ליטערעס:

M N O P R

דינסטאג, ד. 31-טען די ליטערעס:

S T U W Z Ź

שטייערן פאר'ן 1-טען קווארטאל 1932

וועלכע דארפען געצאהלט ווערען

(2) ביז'ן 14-טען יוני איז דער טערמין פון איינצאהלען דעם לאקאל- און פלאץ-שטייער פאר'ן 1-טען קווארטאל ד. י. אהן פראצענטער.

אין דערזעלבער צייט ביז'ן 14-טען ד. ח. דארף איינגעצאהלט ווערען דער מלוכה'שער און שטעטישער שטייער פון הייזער פאר'ן 1-טען קווארטאל ד. י. אהן פראצענטער.

א שטרייק אין „קאכאנובקא"

זאל אויסברעכען די טעג

(2) ווי בעוואוסט, זענען אלע ארבייטער פון שפיטאל אין „קאכאנובקא" געקינדיגט געווארען דעם 1-טען מערץ אויף 3 חדשים.

צוליב דעם, וואס ס'האלט ביי א שטרייק, איז נעכטען פארגעקומען ביים ארבייטס-אינספעקטאר א קאנפערענץ פון דער דירעקציע מיט די ארבייטער. צו קיין בעשלוס איז נישט געקומען.

אויב ס'וועט נישט קומען צו קיין פערשטענדיגונג, וועט אין „קאכאנובקא" אויסברעכען א שטרייק.

צוליב די פענסיע-רעדוקציעס פון די מלוכה-בעאמטע

פערזאמלונג אין שטאט-ראט

(2) אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואס פון 1-טען יוני ווערען רעדוצירט די פענסיעס פון די מלוכה און קאמונאלע בעאמטע, וועט דעם 1-טען יוני פארקומען אין שטאט-ראט אנ'אלגעמיינע פערזאמלונג פון די ארבייטער פון די קאמונאלע אינסטיטוציעס פון עפענטליכען געברויך.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) יאנקעלעוויטש (אלטער מארק 9), שטעקעל (לימאנאווסקא 37), גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 9), האמבורג (גלובנא 50), פאוולאווסקי (פיעטריקאווער 307), פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

פון האנדעלס-געריכט

דער „עקספארט-געזעלשאפט פאר טעקסטיל-אינדוסטריע אין לאדז"

זאל פערעפענטליכט ווערען אנ'אופאדלאשטש

אין לאדזער האנדעלס-געריכט איז אנגעקומען א ביטע פון דער ביאליסטאקער דעקען- און טוך-פאבריק „אקצ. געז. אסוואלד טרילינג און זוהן", צו פערעפענטליכען אנ'אופאדלאשטש דער „פוילישער עקספארט-געזעלשאפט פאר טעקסטיל-אינדוסטריע אין לאדז".

ווי בעקאנט, איז די עקספארט-געזעלשאפט איינע פון די בעדייטענדסטע פלאצובקעס פון דער טעקסטיל-אינדוסטריע אין פוילען.

אין דער ביטע ווייזט די פירמע אן, אז ס'קומט איהר פון דער עקספארט-געזעלשאפט 37.074 זל. און 4.950 דאלאר. די געזעלשאפט האט זיינער צייט פארגעלעגט צו רעגולירען דעם חוב. די פירמע האט אבער דעם רעגולאציע-פארשלאג אפגעווארפען, מחמת זי איז איבערצייגט, אז זי וועט בעקומען דעם פולען חוב.

דער ענין וועט בעטראכט ווערען אויף דער נאהענטסטער זיצונג פון האנדעלס-געריכט.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון שכנא בופענשטיין, מאנופאקטור-געשעפט (פעטריק. 16) איז געשלאסען געווארען א קרעדיטארען-פערבאנד. דער סינדיק האט דעם גאנצען פערמעגען פערקויפט, כדי עס צו פערטיילען צווישען די בעלי-חובות. אלס ריכטער-קאמיסאר איז נאמינירט געווארען דער האנדעלס-ריכטער קלעמענס פאזנאנסקי.

* * *

אויף דער לעצטער זיצונג פון האנדעלס-געריכט איז פערעפענטליכט געווארען אנ'אופאדלאשטש דער פירמע „קאראל און מארטא היימאן", קאלאניאל-געוועלב אין פאביאניץ (קרוטקא 18). דער טערמין פון ציימוו. פערעפענטליכען דעם אופאדלאשטש איז בעשטימט געווארען אויפ'ן 22. אפריל 1932.

* * *

אויף דער זעלבער זיצונג איז בעשטעטיגט געווארען א רעגולאציע-אפמאך צווישען בעריל וויינבלום, קאלאניאל-סוחר (בזשעזשינער 2) מיט די קרעדיטארען אויף 43 פראצ.

דעם געפאלענעם סוחר איז צוריקגעגעבען געווארען די סוחרישע עהרע.

פאבאר פון יאהרגאנג 1911

היינט צוליב חגא זענען די קאמיסיעס נישט טעטיג.

מארגען, דעם 27-טען מאי ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (נארוטאוויטשא 75) די פאבאראוועצעס פון יאהרגאנג 1911, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען פאל. קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די ליטערעס:

B Ł

פאר דער קאמיסיע נומער 3 (קאשטשושקי 21) די פאבאראוועצעס פון 1910, קאטעגאריע B, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 4-טען פאליציי-קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות:

D E L Ł U

צו די פאבאר-קאמיסיעס דארפען די פאבאראוועצעס מיטנעמען די פעסער, אדער פערזענליכע דאקומענטען ארויסגעגעבען פון די פאליציי-קאמיסאריאטען, פראלאנגאציע און רעגיסטראציע-קארטען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פון לאדזשער מאגיסטראט, און בעשייניגונגען וועגען פאך און בילדונג.

די פליכט פון צושטעלען פערזענליכע דאקומענטען איז אויך חל אויף די פאבאראוועצעס פון קאטעגאריע ב., וועלכע האבען די דאזיגע בעשייניגונגען צוגעשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיע אין די פריהעריגע יאהרען.

זעלבסטמארד צוליב נויט

(א) אויף קרוטקא 24, איז דער 34-יעהריגער ארבייטסלאזער באלעסלאוו מיגולא בעגאנגען זעלבסטמארד.

אין א האפנונגסלאזען צושטאנד, איז ער אפגעפיהרט געווארען אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

נאך דער „כוסה" איז איינער דעם אנדערען מכבד

מיט א דישעל איבערן קאפ

מערדער נעכטען פערמשפט געווארען אויף 5 יאהר שווערע תפיסה

(2) אין יאנורא'ס שענק אויף זשגאוועסקא 241 (כאיני), האבען „גוטע ברידער" זיך משמח געווען ביי א „גלעזעל". אז דאס גלעזעל איז געקומען אין קעפעל, האט מען זיך, ווי תמיד, גענומען צו די שטעקענ'עס.

דאס געשלעג האט זיך אבער ערשט בעגייט אין דער גאס. איינער פון די חברה-לייט, באלעסלאוו פיעלעשאק, האט ארעפגעכאפט א דישעל פון א וואגען און מיט איהם דערלאנגט זיין „פשיאטשעל" סומער'ן איבער'ן קאפ, און איהם אוועקגעלעגט א טויטען אויפ'ן ארט.

נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס. נאכ'ן אויסהערען די עדות, איז פיעלעשאק פערמשפט געווארען אויף 5 יאהר שווערע תפיסה.

טעקסטיל-שטרייק אין בעלכא-טאוו דויערט

אינטערווענץ פון די לאדזער קל.-פעראיינען

(2) דער שטרייק אין דער בעלכאטאווער טעקסטיל-אינדוסטריע דויערט ווייטער. נישט קוקענדיג אויף אלע קאנפערענצ'ן און אינטערווענצען איז ביז איצט צו קיין פערשטענדעניש נישט געקומען.

די לאדזער פראפעסיאנעלע פעראיינען האבען אונטערגענומען אנ'אקציע דעם שטרייק צו ליקווידירען.

BAJKA קלאנג-קינא-טעאטער

פראנציסקאנער 31a

היינט און פאלגענדע טעג!

גרויסע מעכטיגע דראמע, וואס שילדערט די איבערלעבענישען פון מענשען אויפ'ן אינזעל פון פערשיקטע א. נ.

„גאלדהאריגער מלאך"

(Złotowłosy Anioł)

אין די הויפט-ראלען:

M. CZECHOW, KORINNA BELL

אויסערן פראגראם: פראכטפולע אמעריקאנער קאמעדיע.

אנהייב טעגליך 4.30 נאכמ. שבת און זונטאג 12 בייטאג. אויף די 1-טע סעאנסן זענען אלע פלעצער צו 40 און 50 גר.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאז.

גאסטשפילען פון זיגלער'ס אפערעטן-סטאר-טרופע

איבערראשענדע נייעס! איבערראשענדע נייעס!

פייערליכע פרעמיערע!!!

רעדוצירטע פרייזען פון 80 גר. ביז 2.20

שבת, ד. 28-טען, 9 א זייגער אווענד

גרעסטע טעאטער-אטראקציע

דאס מיידעל פון דער וואלגא

זעהר פרעהליכע דזשאז-אפערעטע פון ראזענבערג, מוזיק – שלום סעקונדע,

רעזשי: מ. פאסטאר מיט ערנא זיגלער אין דער הויפט-ראלע.

24 שלאגער-נומערן / קופלעטען / דועטען / טערצעטען / קווארטעטען און כאראקטער-טענץ

שבת, 4 נאכמ. צו נאנץ ביליגע פרייזען פון 60 גר. ביז 1.60

די זעהר אויסגענומענע קאמישע דזשאז-אפערעטע

„דאס נעגער-מיידעל"

פון י. ליליען, מוזיק מאקס האלם. רעזשי: מ. פאסטאר מיט ערנא זיגלער אין דער הויפטראל

פינאַנץ־אַמטן נעמען אַ צו הויכן שטעמפּעל־אָפּצאָהל

ביים בעטען ראַטעס אויף פערלעגנע שטייערן

(אג) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער באָוועליזירונג פון אוסטאוו וועגען שטעמפּעל־שטייער, נעמען די פינאַנץ־אַמטער קו די שטייער־צאָהלער ביים בעלעגן ביטעס אויף צו בעקומען ראַטעס 5 זל. מאַרקען. אַנשטאָט ביז איצט 3 זל. נישט קוקענדיג דעריויף, וואָס אין דעם אוסטאוו ווערט בפירוש גע..., אַז אין די פאַלען דאַרף גענומען ווערן אַן אָפּצאַהל פון 3 זלאָטעס.

דער צניז באַרף ווי שנעלער אויפגעקלערט ווערן.

ווייטערע רעדוקציע פון דער קראַנקען־קאַסע

(2) אין דער קר. קאַסע גרייט זיך אַ נייע רעדוקציע פון עטליכע דרייסיג בעאַמטע.

די פראָפ. פעראיינען בעמיהען זיך, אז די רעדוצירטע בעאמטע זאָלען איבערגעטראָגן ווערן אויף אנדערע פּאָסטענס.

אַפעריסטען פּרעסען אויס געלד ביי ווירטסלייט

(א) צו די הויז־בעזיצער קומען לעצטענס אַפעריסטען, וואָס פערקויפן „וויקאוען" צו 30 גר. און רעדען איין די ווירטסלייט, אַז די, וואָס קויפען די „וויקאַזען" וועלען האָבן הנחות ביים איינצאָהלען די מאַגיסטראַט־שטייערן.

די פאָליציי זוכט איצט די אַפעריסטען. די ווירטסלייט ווערען געוואָרענט, נישט צו לאָזען זיך אָפּנאַרען פון די לייט.

אויטאָ'ס אַנשטאַט די „פּעסלעך"

וועלען רייניגען די ביאָלאָגישע פילטערס

(2) ווי מ'טיילט מיט, וועט בקרוב אין לאָדז איינגעפיהרט ווערען אויטאָ'ס, וואָס וועלען ארויסנעמען און אוועקפיהרען די אומריינקייטען פון די ביאָלאָגישע פילטערס, וואָס עס וועט זיין פיל היגיענישער ווי ביז איצט.

א 11־יעהריג מיידעל אונטער אַנ'אויטאָ

(א) אויף רוג שיענקעוויטש און גלובנאָ, האָט אַנ'אויטאָ איבערגעפאָהרען די 11־יעהריגע מלכה שמולעוויטש, פון גלובנא 46. דער שאָפער איז צוגעצויגען געוואָרען צו געריכטליכע פעראַנטוואָרטליכקייט.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216־90
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער־שוועכע. אַלע ארט אַנאַליזען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8—2 און פון 5—9 אָוועַנד.
בעזונדער וואַרטע־צימער פאַר פרויען.

ג. מיניסטער מאַראַטשעווסקי אין לאָדז

אויפ'ן צוזאַמענפאָהר פון דעם פערבאַנד פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען

(2) קומענדיגען זונטאָג, דעם 29. ד.ח. קומט פאָר אין לאָדז אַנ'אַלפּוילישער דעלעגאַטען־צוזאַמענפאָהר פון פערבאַנד פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען (ז.ז.ז.).

צום צוזאַמענפאָהר קומט דער געוו. מיניסטער מאַראַטשעווסקי. ס'וועלען בעהאַנדעלט ווערען אַ גאַנצע רייהע אַקטועלע פראַגען, ווי: דער קריזיס אין דער אינדוסטריע, און וועגען די ענדערונגען פון דער סאָציאַלער געזעצגעבונג.

סעזאָן־אַרבייטער אין לאָדז און אויף דער פּראָווינץ

הויבען זיך אָן אַ דאַנק די בעמיהונגען פון לאָדזער וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט

א דאַנק די בעמיהונגען פון לאָדזער וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט אין וואַרשאַ, איז געלונגען צו בעקומען א פינאַנציעלע אונטערשטיצונג אויף די סעזאָן־אַרבייטען אין לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וועלען זיך אין די נאָהענטסטע צייט אָנהויבען די סעזאָן־אַרבייטען אויף פאָלגענדע ערטער;

אין לאָדז און אין לאָדזער קרייז, ווי: אַלעקסאַנדער, קאָנסטאַנטין, רודע־פּאַביאַניץ און זגערזש. אין די שטעט פּיעטרקאָוו, טאָמאַשאָוו, פּאַביאַניץ, קאַליש, אָזאָרקאָוו, זד. וואָליא און אין ראַדאָמסק.

פאַבריקאַנט וויל ווערען שאָפער

און פאָהרט איבער אַנ'אַגענט פון אַנ'אויטאָ־געזעלשאַפט

(אג) דעם 5־טען אַפּריל ד. י. האָט זיך דעם פאַבריקאַנט משה שאַפיר פערגלוסט צו פערטרעטען דעם שאָפער, און אַליין גענומען דעם „משחית" אין דער האַנד אריין. צוקומענדיג צו רוג זאַמענהאָף און פּעטריקאָווער, האָט ער אַ קערעוועס געטון מיט'ן רעדעל, און דער אויטאָ איז ארויף אויפ'ן טראָטואַר און אָנגעשטויסען דעם דורכגעהער אַלעקסאַנדער ווייסיג, אגב אַנ'אַגענט פון אַנ'אויטאָ־געזעלשאַפט, פון וואָס ער האָט בעקומען א וואונד אין קאָפּ.

נעכטען איז שאַפיר געשטאַנען פאַר'ן געריכט. ער איז פערמשפט געוואָרען צו בעצאָהלען 600 זל. שטראָף אָדער אויף 2 חדשים תפיסה.

די גרויסע וועקסעל־אַפערע אין לאָדז

סענדער קאַראַ איז אַרעסטירט

(2) די וועקסעל־אַפערע פון אליה קאַראַ'ס יורשים האָט אין דער שטאָט געמאַכט אַנ'אויפגע־הויפען רושם.

ווי מ'טיילט מיט, איז אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַפערע, אַרעסטירט געוואָרען דער יורש סענדער קאַראַ. דער אַדוואָקאַט בעמיט זיך, איהם צו בעפרייען אויף קויציע.

מאַן וואַרפט זיך אויף דער פרוי מיט אַ האַק

פון שרעק שפּרינגט זי אַראָפּ פון ערשטען שטאָק

(2) אויף ראָקיטשינער 145 וואוינט דער 40 יעהריגער יוזעף יאַוואָרסקי. זיין ערשטע פרוי איז ערשט נישט לאַנג געשטאָרבען, און ווי מ'שמועסט, צוליב דעם מאַנס „איידעלען" כאַראַקטער.

לעצטענס האָט ער חתונה געהאַט מיט אַ יונג מיידעל, וועלכע ער האָט אויך גענומען פייניגען און ברוטאַל בעהאַנדלען.

נעכטען בעת אַ מחלוקה, האָט דער „עטער־נישער" מאַן געכאַפּט אַ האַק און זיך געוואָרפען אויף דער פרוי, פון שרעק איז זי צום פענסטער, און אַראָפּגעשפּרונגען פון ערשטען שטאָק, פון וואָס זי האָט בעקומען שווערע וואונדען אויפ'ן גאַנצען קערפּער.

מיט דעם ליימישען מאַן פערנעמט זיך איצט די פאָליציי.

היינט און פאָלגענדע טעג!
מעכטיגע ציטען־דראַמאַ
רעזשי Clarence Brown
„פרייע נשמות"
אין די הויפטראָלען די בעריהמטעסטע דריי עקראַן־שטערנס:
Norma Shearer,
Lionel Barrymore,
Clark Gable
אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג־צוגאָבען און אַקטועליטעטען פון לאַנד.
אָנהויב אין געוועהנל. טעג 5 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג — 1 אַ זייגער בייטאָג.
דער זאַל ווערט מעכאַניש ווענטילירט און געקיהלט!
הנחה־בילעטען גילטיג אָהן בעגרענצונגען!

אין די כוואַליעס פון דער פּיליצע געפונען דעם טויט

(א) הינטער טאָמאַשאָוו איז דער 24־יעהריגער פעליקס טאַנקאָווסקי באָדענדיג זיך אין דער פּיליצע דערטרונקען געוואָרען. מ'האָט איהם אַרויסגעצויגען שוין א טויטען.

די זשורנאַליסטישע „מאַיובקע" אין „לונאַ־פּאַרק"

דער לאָדזער זשורנאַליסטען־סינדיקאַט אָרדענט איין שבת און זונטאָג אַ גראַנדיעזע פערוויילונג אין „לונא פאַרק", די פערוויילונג וועט זיך אָנהויבען שבת דעם 28־טען 2 אַ זייגער בייטאָג און וועט דויערען אַ גאַנצע נאַכט ביז זונטאג איבערפריה און דאַן זונטאג פון 2 אַ זייגער ביז 12 ביינאַכט. טויזענדער אַטראַקציעס זענען פאָרגעזעהען ווי למשל די בעסטע אימפּרעזעס פון לונא־פּאַרק, דאַן אַ דאַנסינג אונטער'ן פרייען הימעל, בלומען־שלאַכט, אויפטריט פון אַרטיסטען פון אַלע היגע טעאַטערס, דעפילאַדע פון די אַטלעטען פון ספּאָרט־צירק, קינאָ־פילם־אויפנאַהמען פון די געסט, אויפטריטען פון „גירלס", קאָנקורס פון דער שענסטער דאַמע און דעם מיאוסטען מאַנספּערשוין, זונטאָג אַ קינדער פערוויילונג, יעדעס קינד בעקומט אַ מתנה.

דאָס איז נאָר אַ טייל פון די גרויסע אַטראַקציעס וואָס זענען צוגעטראַכט געוואָרען דורך דער זשורנאַליסטישער משפּחה.

בערטא גערסטען אין טעאַטער „סקאַלאַ"

אין ניי־אויפגעבויטען טעאַטער „סקאַלאַ" הויבט בקרוב אָן צו שפּילען די אויסגעצייכענטע יודישע אַרטיסטקע, די בעריהמטסטע אַמאַנטקע פון מאָריס שוואַרצס קונסט־טעאַטער אין ניו־יאָרק — מאַדאַם בערטא גערסטען.

די קינסטלערין וועט שפּילען מיט אַ גוט צוזאַמענגעשטעלטען נייעם אַנסאַמבל אונטער דער לייטונג פון בעקאַנטען רעזשיסער מאַרק ארנשטיין.

28

ר. איזראַעל
דאָס בופעט־מיידעל
א סענסאַציאָנעל־עראָטישער ראָמאַן פון דער לאָדזער ווירקליכקייט

— ביטע, האָט געענטפערט אַדוואָקאַט פאַרעלסקי, מיר איז אינטערעסאַנט, אַפילו דער קלענסטער פּרט אין דעם גאַנצען ענין, איך וועל זיך אויפמערקזאַם צוהערען צו אַלעם וואָס איהר וועט מיר איבערגעבען.

מאַנקע האָט אָנגעהויבען געגנוי און קלאָר צו דערצעהלען דעם אַדוואָקאַט.

— איך בין געווען די גאַנצע צייט פון פראַנקענשטיינס פּראָצעס אין געריכטס־זאַל, איך האָב זיך צו אַלעם צוגעהערט און בין שטאַרק איבעראַשט געוואָרען ווען איך האָב דערהערט דעם שרעקליכען אורטייל.

— פאַרוואָס זייט איהר אַזוי איבעראַשט געוואָרען, האָט פאַרעלסקי פאָרזיכטיג געפרעגט.

— דערפאַר, ווייל איך בין איבערציינגט אין פראַנקענשטיינס אומשולד.

— אויפ'ן גרונד פון אייערע געפיהלען, אָדער איהר האָט געגויע בעווייזען?

— איך האָב גענויע בעווייזען, וועלכע איך בין אָבער ביז איצט נישט געווען בכוח אַרויסצוגעבען, איבריגענס בין איך געווען זיכער אַז מען וועט פראַנקענשטיינען בעפרייען, ווי דען אַנדערש האָט דאָס געקענט זיין? דעריבער האָט מיך אַזוי שטאַרק איבעראַשט ווען איך האָב געהערט דעם אורטייל פון ריכטער: „און ער ווערט פערמשפט צום טויט דורך הענגען"...

— דעמאָלט האָב איך מעהר נישט געקענט רו הען, איך האָב מיר נישט געקענט קיין אָרט געפונען, איך האָב נישט געוואוסט אַז פראַנקענשטיינען וועט מען אין פערלויף פון 12 שעה אויפהענגען. יעדע מינוט האָט געשפּילט אַ ראָל, איך האָב דעריבער בעשלאָסען נישט צו שווייגען און גלייך אַוועק צו דער פרוי פראַנקענשטיין כדי איהר איבערצוגעבען, וואָס איך ווייס וועגען דעם ענין, און זי זאָל קענען ראַטעווען איהר אומשולדיגען מאַן. די פרוי פראַנקענשטיין האָט געוואָלט מיך אויסהערען, זי האָט געוואַרט אויף אַ טרייסט־וואָרט, ליידער האָט זיך דאָס מיר נישט איינגעגעבען.

— פאַרוואָס?

— דערפאַר, ווייל ביי דער פרוי פראַנקענשטיין איז געווען אַ מענש, וועלכער האָט מיך צו איהר נישט צוגעלאָזט. וועלכער האָט אויסגעזוכט די ביידערטרעכטיגסטע מיטלען כדי נישט צו דערלאָזען, אַז איך זאָל מיט דער פרוי פראַנקענשטיין רעדען.

— אַט זעהט איהר, פאַניע אַדוואָקאַט, איך האָב אייך געזאָגט, אַז די פיינע לייט זענען נישט אַזוי פיין, ווי איהר שטעלט זיך פאָר.

— וועגען וועמען האַנדעלט זיך דאָס, האָט דער אַדוואָקאַט געפרעגט, אַזוי ווי ער וואָלט כלומרשט נישט געוואוסט.

— וועגען פראַנקענשטיינס אַ פריינד, האָט מאַנקע געזאָגט, אַלס אַזעלכען האָט מיר איהם די פרוי פראַנקענשטיין פאָרגעשטעלט

— ווי הייסט ער.

— ווי מען זאָגט מיר הייסט ער בערגער.

— אַזוי בערגער, ער האָט דאָס נישט דערלאָזט. אַז איהר זאָלט רעדען מיט דער פרוי פראַנקענשטיין ווי אַזוי האָט ער דאָס געמאַכט?

— ווי איך האָב אייך שוין געזאָגט, אויף אַ זעהר נידערטרעכטיגען אופן, ער האָט איינגערעדט דער פרוי פראַנקענשטיין, אַז ער קען מיך פאַר אַ משוגענע. אַז מיינע רייד האָבען נישט קיין שום זין און מ'דאַרף מיך אוועקשיקען אין אַ משוגעים־הויז. ער האָט מיך פשוט אַרויסגעוואָרפען פון פראַנקענשטיינס וואוינונג, איך בין אוועקגעגאַנגען אָבער זיך נישט געקענט דערווייטערען פון דעם דאָזיגען הויז, איך האָב מיר פאַרגעשטעלט, אַז נאָך עטליכע שעה טיילט אָפּ פראַנקענשטיינען פון יענער וועלט, איך האָב געטראַכט, אַז איך האָב איצט נישט קיין שום רעכט זיך צו בעליידיגען, איך מוז קעמפען מיט יעדען איינציגען וואָס שטעהט מיר אין וועג, כדי אָפּצוראַטעווען אַ מענש פון טויט. איך בין נאָכאַמאָל צוריקגעגאַנגען צו פראַנקענשטיינען, מיר האָט געעפענט די טיר בערגער אַליין, די פרוי פראַנקענשטיין איז געשטאַנען פון דערווייטענס, איצט האָט זי אויך שוין געקוקט מיט פערדאַכט אויף מיר, זעהט אויס, אַז בערגער האָט זי איבערציינגט, אַז איך בין ווירקליך משוגע און זיי האָבען מיך אין שטוב נישט אריינגעלאָזען, איך בין אַוועק מיט גאָרנישט, איך האָב געזעהען, אַז נישט בערגער און אפשר נישט די פרוי פראַנקענשטיין זענען אַזוי בלוטיק פעראינטערעסירט צו דערוויסען זיך דעם אמת. איך האָב מעהר נישט געהאַט וואָס צו טון. אויף צומאָרגענס האָב איך געלייענט אין די צייטונגען, אַז דוד פראַנקענשטיין איז אויפגעהאָנגען געוואָרען. דאָס איז די גאַנצע זאַך וועגען וועלכער איך האָב אייך געוואָלט דערצעהלען און דעריביי אייך בעמערקען, אַז איך בין נישט משוגע, איך בין דאָס קיינמאָל נישט געווען און אַלץ וואָס איך רעד, זאָג איך מיט'ן קלאָרען פערשטאַנד.

— אפשר האָט בערגער געהאַט אַ טעות, האָט פאַרעלסקי איהם געפּרובט צו פערטיידיגען, ער האָט אייך געוויס אָנגענומען פאַר אַן אַנדערע וואָס איז ענליך צו אייך, בערגער איז דאָך געווען פראַנקענשטיינס בעסטער פריינד און ער וואָלט דאָך זיכער געוואָלט דערגעהען דעם אמת

— וואָס קענט איהר וויסען, פאַניע אַדוואָקאַט, האָט „בעריש מויז" זיך שוין מעהר נישט געקענט איינגעהאַלטען ער האָט אַ שפּיי געגעבען אויף דער פאַדלאָגע אָהן שום שטערונג

— ער האָט זיך שוין גאָרנישט טועה געווען האָט בעריש געזאָגט, איך קען מיינע מענשלען, איך האָב איהם נאָר אָנגעקוקט האָב איך באַלד געזעהען ווער דאָס איז, ער איז נישט קיין צדיק און מ'דאַרף איהם נישט פערטיידיגען

— וואָס קען מען וויסען, האָט פאַרעלסקי זיך ענדליך דעצידירט — וועלענדיג פערקירצען דאָס געשפּרעך — איך קען איהם נישט אַזוי גענוי. אפשר איז מעגליך, אַז ער האָט געהאַט עפּעס אַן אינטערעס דערביי, וואָס ער האָט אייך נישט צוגעלאָזען צו דער פרוי פראַנקענשטיין, אָבער בנוגע דער פרוי פראַנקענשטיין זענט איהר נישט גערעכט, ווייל זי איז אַליין אַהערגעקומען מיר איבערגעבען, אַז זיך זאָל נאָך אייך שיקען

— צו שפּעט האָט זי דאָס געטון, פראַנקענשטיין לעבט נישט מעהר.

(פאָרטזעצונג קומט).

די אויסשטעלונג פון ארטור שיק

די אויסשטעלונג פון אַרטור שיק האָט אַ גרויסען און פערדינטען ערפאָלג, ס'זענען שוין פערקויפט געוואָרען עטליכע עקספּאָנאַטען.

דער דויער פון דער אויסשטעלונג אין לאָדז האָט געמוזט פערקירצט ווערען צוליב די טערמינען פון די אויסשטעלונגען אין לעמבערג און סטאַניסלאַוואָוו.

די קונסט־ליבהאָבער וועלען דעריבער אויסנוצען די געלעגענהייט צו בעזוכען די אויסשטעלונג פון דעם אייגנאַרטיגען אַרטיסט אַרטור שיק, די אויסשטעלונג איז אָפען אויף פּיעטריקאָווער 79 פון 10 פריה ביז 10 אין אָווענד.

„דאס מיידעל פון דער וואלגא"

מיט זיגלער'ס אפערעטען־טרופע אין פילהארמאניע

אין לאָדזער פילהאַרמאָניע ווערט הייגטיגען שבת אויפגעפיהרט צום ערשטען מאָל דורך זיגלערס אָפּערעטען־טרופּע די פּרעכטיגע קאָמישע אָפּערעטע פון ראָזענבערג „דאָס מיידעל פון דער וואָלגא" וועלכע בעזיצט 24 נומערן געזאנג און טענץ. די הויפּטראָלע פיהרט אויס די גלענצענדע אַרטיסטין ערנא זיגלער, וועלכע האָט זיך בעליבט געמאכט אין לאָדז מיט איהר שפּילען, זינגען און טאַנצען.

שבת, 4 נאָכמיטאָג ווערט געשפּילט די ערפאָלגרייכע אָפּערעטע, וואָס צייכענט זיך אויס מיט די זעהר מעלאָדישע געזאַנגען און אינטערעסאַנטען אינהאַלט „דאָס נעגער־מיידעל". די הויפּט־ראָלע פיהרט אויס ערנא זיגלער.

ס'איז ווערט צו בעמערקען, אז די פּרייזען פון די בילעטען זענען שטאַרק רעדוצירט.

„יתומים־וואך" אין לאדז

פראָקלאַמירט פון 25־טען ביז'ן 31־טען מאי

לויט'ן בעשלוס פון דער „צענטראַלער יודישער געזעלשאַפט פאַר קינדער־שוץ און יתומים־פער־זאָרגונג אין פּוילען" ווערט אָרגאַניזירט אין לאָדז אַ „וואָך פאַר'ן יתום".

די לאָדזער יתומים־הייזער געפינען זיך אַ דאַנק דעם לאַנגדויערענדען קריזיס אין אַ קאַטאַסטראָפאַלער לאַגע. די 6 יודישע יתומים־הייזער אין לאָדז, אין וועלכע ס'ווערען דערצויגען הונדערטער יתומים זענען בעדראָהט געשלאָסען צו ווערען, אַלע הכנסה־קוועלען האָבען זיך אויסגעלאָזט, און נאָר אַ דאַנק די עקשנות'דיגע אַרבייט פון די פערוואַלטונגען, ווערען די אַנשטאַלטען נאָך דערהאַלטען.

כדי צו ראַטעווען די הונדערטער יתומים, האָט די צענטראַלע יודישע געזעלשאַפט פאַר קינדער־שוץ און יתומים־פערזאָרגונג אין פּוילען בעשלאָסען, פון 25־טען ביז'ן 31־טען מאי צו פּראָקלאַמירען אין לאָדז אַ „יתומים־וואָך".

אין דער „יתומים־וואָך" וועלען אַדורכגעפיהרט ווערען זאַמלונגען אויף די גאַסען, לאָקאַלען און געשעפטען.

ס'איז צו האָפען, אַז די לאָדזער יודישע בעפעלקערונג, וועט וואַרים אונטערשטיצען די דאָזיגע וויכטיגע אַקציע.

אין דער אַקציע פון דער „יתומים־וואָך" זענען אָנגעשלאָסען די 6 לאָדזער יודישע אַנשטאַלטען: יתומים־הויז (פּולנאָצנאַ 38), אינטערנאַט „העלענאָוועק", בית היתומים (זגערזשער 40), „הרצליה" (ציגעל־גאַס 41), פרויען־שוץ־פעראיין (זשעלאָזנאַ 11), יתומים־הויז (פּולנאָצנאַ 39).

אויפקלערונג!

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער וואָרנונג פון די אַמגענטימער פון צייכען „SIDOL" ערקלערט דער אינהאַבער פון צייכען „SIDOR":

אונגעאַכטעט פון דעם, אַז דער ענין פון בעשטעטיגען די רעגיסטראַציע פון צייכען, וואָס בעטראַכט ווערען דורכ'ן העכסטען אדמיניסטראַטיווען טריבונאַל, דאַרף מען פעסטשטעלען, אַז אין הסכם מיט די ערקלערונגען פון אַלע, דערצו בערופענע אינסטיטוציעס און צווישען אַנדערע די האַנדעלס־ און אינדוסטריע־קאַמער אין וואַרשא און אין לאָדז, איז דער סחורה־צייכען מיט'ן אויפשריפט „SIDOR", בעקאַנט אויף דעם גאַנצען פּוילען שוין געפינט פון 1909 יאָהר. ד. ה. נאָך פריהער, איידער דער צייכען מיט דער אויפשריפט „SIDOL".

אין דעם מצב פון דער זאַך, אפילו ווען מ'וואָלט לעצטענס רעגיסטרירט דעם צייכען „SIDOL" האָט אויך דער אַמגענטימער פון צייכען „SIDOR" דאָס רעכט אויפ'ן יסוד פון פּונקט 3 און 4 פון אַרט. 180 לויט דער פּאָראָרדנונג פון פּרעזידענט פון מערץ 1929 דעם פאָרצוג צו געברויכען פריהער דעם צייכען, אין בעצוג צו וועלכען ס'איז נישטאָ קיין רעד און אפילו נישט קיין רעכט, געשיצט אויף רעגיסטראַציע פון שפּעטערען צייכען.

דער ענין אין דער זאַכלאַגע און די שטאַנדיגע דראָהונגען פון די איינענטימער פון „SIDOL" זענען פריהצייטיג אין בעצוג צום ערשטען רעכטליכען געברויכער, אינהאַבער פון צייכען מיט'ן אויפשריפט „SIDOR"

3355 **Andrzeja Linka w Łodzi, ul, Rokicińska 53, tel. 185-40.**

די טעטיגקייט פון דער געז. „נותן לחם"

איז נישט איבערגעריסען געוואָרען

אין צוזאַמענהאַנג מיט די געשעהענישען אין דער געזעלשאַפט „נותן לחם" האָבען אָנגעהויבען קורסירען אין אונזער שטאָט פערשידענע, צום בעדויערען פאַלשע ווערסיעס, אַז איהר בין־איצטיגע טעטיגקייט איז איבערגעריסען געוואָרען.

די זאַך שטעלט זיך פאָר אין אַ גאַנץ אַנדער ליכט. נישט נאָר, וואָס די אַרבייט איז נישט אונטערבראָכען נאָר אַלע קוכען זענען ווייטער טעטיג מיט נאָך אַ פערשטאַרקטען טעמפּאָ אונטער דער ענערגישער אָנפיהרערשאַפט פון ראַטמאַן פּיאָטראָוויטש. די מיטאָגען זענען שמאַקהאַפטיג און ווערען נאָרמאַל אַרויסגעגעבען, ווענען וועלכען מיר בעטען די עפענטליכע מיינונג זיך איבערצוצייגען. גלייכצייטיג אַפּעלירען מיר צו דער לאָדזער געז. אונז ווייטער צו אונטערשטיצען, כדי צו לינדערן די נויט פון די ברייטע אָרימע מאַסען.

מיר מאַכען אויך אויפמערקזאַם, דאָס די קינדער־היים איז ווייטער טעטיג. *

די ערעפנונג פון סעזאן אין קאמעראל־טעאטער

הייגטיגען פרייטאָג און שבת אָווענט קומט פאָר די ערעפנונג פון זומער־סעזאָן אין קאַמעראַל טעאַטער, מיט אָנטייל פון אַמעריקאַנער גאַסטראָלער בעני אַדלער, ווערט אויסגעפיהרט ווערען ז. ליבינ'ס פּיעסע דער „איבריגער מענש" אין וועלכער דער גרויסער אַרטיסט פיהרט אויס די טיטול־ראָלע, שבת 12 פריה פריהמאָרגען פאָרשטעלונג מיט אָנטייל בעני אַדלער אין דער בעריהמטער פּיעסע „דער ווילדער מענש" (די פּרייזען זענען 50 גר. און 1 זל.)

שבת 4 נאָכמיטאָג ווערט געשפּילט גאָרדינס זעהר אויסגענומענע לעבענס־בילד מיט געזאַנג „דער יודישער קעניג ליר" אין וועלכער בעני אַדלער פיהרט אויס די הויפּטראָלע דוד משה'לעס, די פּרייזען אויף אַלע פאָרשטעלונגען זענען ביליגע.

רינג־קאמפען אין צירק

נעכטען איז געווען אַ „גרויסער טאָג" אין צירק. 4 פּאָר האָבען געהאַט דעציזירענדע שווערע קאַמפען, אין דער ערשטער פּאָר האָבען געקעמפט קאַוואַן – אָרלאָוו, אין דער 22. מינוט האָט קאַוואַן פערלעגט זיין געגנער אנ'אייזערנעם „נעלסאָן" און איהם אָוויאַרום בעזיגט.

דער קאַמף טאַרנאָ – סאַן־מאַרס האָט זיך געענדיגט זעהר שנעל, ווייל שוין נאָך איין מינוט איז סאַן־מאַרס געלעגען אויף די לאָפּאַטקעס.

דער קאַמף אַליוועירא – גאַרקאַוויענקאַ האָט געהאַט אַ דראַמאַטישען פערלויף. אין דער פערטער רונדע האָט גאַרקאַוויענקאַ פערלעגט זיין געגנער „אַ שליטעל", אַליוועירא האָט זיך אַרויסגעריסען און דערלאַנגט גאַרקאַוויענקאַ'ן אַ שטאַרקען זעץ אין קאָפּ, פון וועלכען דער לעצטער איז געפאַלען אין חלשות. דער זיג איז אָנערקענט געוואָרען פאַר גאַרקאַוויענקאַ'ן.

דער פענאָמענאַל־שוואַרקער יודישער אַטלעט קראַוזער האָט אין דער 25. מינוט בעזיגט דורך „אַ מיהל" דעם בולגאַר קאַלעוו.

הייגט קעמפען: בירקענמייער – סאַן־מאַרס; אָרלאָוו – קאַוואַן; גאַרקאַוויענקאַ – קראַוזער; קאַלעוו – טאַרנאָ; אָרלאָוו – מאַרטינאָוו.

וועלכעס יאהר איז דאס גליקלעכסטע

אין פערהייראטען לעבען צווישען מאן און פרוי

איז עס אמת, אַז דאס 5־טע יאהר איז דאס גליקלעכסטע?

אין אַמעריקאַ, אין ניו־דזשערסי איז נישט לאַנג צוריק געגרינדעט געוואָרען אַ פעראיין, וואָס האָט אַלס ציל אויסצומיידען גט'ן ביי יונגע פּאָר־פּעלקער, אין יענע פאַלען ווען דער בעשלוס וועגען אַ גט ווערט אָנגענומען צו איילִיג, און אַרויסצוטרעטען אין דער ראָלע פון אַ רודף שלום צווישען מאַן און ווייב, וואָס ווילען זיך שיידען.

דער בעשלוס וועגען גרינדען דעם דאָזיגען פעראיין איז אָנגענומען געוואָרען אונטערן איינפלוס פון דער נישט לאַנג צוריק פערעפענטליכטער סטאַטיסטיק פון בעקאַנטען אַמעריקאַנער געלעהרטען פּריש, וועלכער האָט אַ רייה יאָהרען געווידמעט דער סטאַטיסטישער אויספאָרשונג פון דער פראַגע וועגען דעם, ווען די פּאָר־פּעלקער גיהען זיך פונאַנדער בעזונדער'ס אָפט. פון זיין ציפער־מאַטעריאַל קומט מען צום אויספיהר, אַז דאָס פאַטאַלסטע יאָהר פאַר מאַן און ווייב, וואָס שייך זייער געמיינזאַם לעבען, איז דאָס פינפטע. דאָס ערקלערט זיך, לויט דער מיינונג פון פּראָפעסאָר פּריש, דערמיט, וואָס נאָכ'ן אָפּלויף פון די ערשטע 4 יאָהר פון פערהייראַטען לעבען, ווערט די נייקייט פון דאָזיגען לעבען אין גאַנצען אַזוי צו זאָגען, אויסגעלאָשען דורך דער צייט. די געבורט פון קינדער פערגרעסערט די הוצאות. די יונגע פרוי בעווייזט שוין געוועהנליך, אָפּצוטראָגען דעם אויסשטייער און זעהט שוין נישט אויס, אַזוי פריש און אינטערעסאַנט ווי די יונגע מיידלעך, וואָס אַרבייטען אין קאָנטאָר און אין מאַגאַזין פון דעם מאַן....

דער דאָזיגער מאָטיוו איז, נאַטירליך, אַ ריין אַמעריקאַנישער. אָבער ווי די מעשה זאָל נישט זיין, אין אַמעריקאַ שפּילט ער אַ גרויסע ראָל, און מען בעגעגענט דעם פערראַט מצד דעם מאַן אַלס סיבה פאַר אַ גט אַ סך אָפטער, ווי אין אייראָפּאַ. לויט דער אַמעריקאַנער סטאַטיסטיק, באַזירען ווייניגסטענס 70 פּראָצענט פון די גט'ן טאַקע אויפ'ן דאָזיגען מאָטיוו.... דערביי זענען דאָרט אָפט די פאַלען, ווען די געריכטען משפּט'ן צו די געשיידענע פרויען גרויסע געלד־סומען דערפאַר, וואָס זייערע מענער „הערען אויף" זיי צו ליבען.

נישט לאַנג צוריק, למשל, האָט די פרוי פון אַ גרויסען אַמעריקאַנישען אַרויסגעבער מרס. בראַון בעקומען לויט אַנ'אורטייל פון געריכט, פון איהר מאַן 300 טויזענד דאָלאַר. אין משך פון 4 יאָהר האָט פרוי בראַון געלעבט מיט איהר מאַן אין אַ גליקליכער הייראַט. דאָס האָט געדויערט אַזוי לאַנג ביז ס'איז איהר מאַן האָט נישט איינגעאָרדנט אין זיינע צייטונגען אַ שעהנהייטס־קאָנקורס. די ערשטע פּרעמיע האָט בעקומען די ריצענדע דזשעני גלאָו (אַ געוועזענע „גערל"). זי האָט נישט נאָר בעקומען דעם ערשטען פּרייז, נאָר האָט אויך ערלאַנגט דאָס האַרץ פונ'ם אַרויסגעבער, און האָט זיך פון איהר זייט, וואַהרשיינליך, אויס דאַנקבאַרקייט פערליבט אין זיינע קאַפּיטאַלען.

מר. בראַון אַלס צערטליכער און זאָרגעווידיגער מאַן, האָט אַרויסגעשיקט זיין פרוי אין אַ קוראָרט קיין פלאָרידאַ, און אַליין האָט ער זיין פרייע צייט אָנגעהויבען צו ווידמען דער דזשעני גלאָו. ס'האָט זיך געענדיגט דערמיט, וואָס די פרוי, וועלכע איז צוריקגעקומען פון פלאָרידאַ, האָט פערפיהרט אַ פּראָצעס וועגען אַ גט, און האָט בעקומען 300 טויזענד דאָלאַר. פאָרמעל איז פערמשפּט געוואָרען צו בעצאָהלען די דאָזיגע געלד־שטראָף דאָס לייכטזיניגע טאַנץ־מיידעל, וואָס האָט צוגערויבט ב ייפרוי בראַון איהר מאַן, אָבער אין דער ווירקליכקייט, האָט דאָס דאָזיגע געלד געדאַרפט בעצאָהלען בראַון גופא.

אין אַמעריקאַ עקזיסטירט אַ מאָטיוו צו אַ גט, וואָס ווייזט אויס „ני" אייראָפּעאישע בעגריפען מעהר, ווי משונה'דיג. נאַטירליך פּאַסירט אויך אין אייראָפּאַ, אַז די פרוי פאָדערט אַ גט, ווייל דער מאַן רויכערט צופיל, אָבער זעהר זעלטען פּאַסירט אַז דאָס געריכט זאָל אָנערקענען די דאָזיגע סיבה אַלס אַ גענוגענדע. אָבער אין אייראָפּאַ וואָלט קוים געקאָנט פאָרקומען אַ פאַל, אַז אַ פרוי זאָל פאָדערען אַ גט, דערפאַר, ווייל איהר מאַן רויכערט... נישט, און דאָך איז אין אַמעריקאַ אַזאַ פאַל פאָרגעקומען.

נישט לאַנג צוריק איז אין ניו־יאָרק, בעטראַכט געוואָרען אַזאַ גט־פּראָצעס. די פרוי, ווי ס'האָט אין געריכט דערצעהלט דער מאַן, צושיידט זיך נישט מיט'ן פּאַפּיראָס און לעגט זיך שלאָפען מיט'ן פּאַפּיראָס צווישען די ציין, דער מאַן אָבער רויכערט נישט און פערטראָגט נישט קיין ניקאָטין. דאָס לעבען אין דער פאַמיליע איז אַזוי אַרום געוואָרען אינגאַנצען אומערטרעגליך.

דער ריכטער, אַליין אַ ליידענשאַפטליכער רויכערער, האָט אָבער אַרויסגעוויזען דעם מאַקסימום פון ריטערליכער אָביעקטיוויטעט, אָנערקענענדיג, אַז אין געגעבענעם פאַל, וואָלט די פאָדערונג וועגען אַ גט געדאַרפט דערלאַנגען דער מאַן. און נישט די פרוי. יעדענפאַלס, אָבער, קאָן מען נישט פאָדערען, לויט'ן ריכטערס מיינונג, נישט פון מאַן, און נישט פון דער פרוי, אַז עמיצער פון זיי זאָל מיט אַמאָל זיך אָפּגעוואוינען פון רויכערען.

מ'וואָלט געקאָנט משער זיין, אַז דער דאָזיגער ריכטער איז אַ פערביסענער שונא פון די פרויען, אָבער זיין אורטייל אין אַ צווייטען גט־פּראָצעס בעווייזט פערקעהרט.

איהם איז אויסגעקומען לעצטענס צו בעטראַכטען אַ פּראָצעס לויט דער אָנקלאַגע פון אַ שוין נישט יונגער פרוי, וואָס האָט געפאָדערט אַ גט דערפאַר, ווייל איהר מאַן, מיט וועלכען זי האָט שוין אָפּגעלעבט כמעט 30 יאָהר, פאָדערט פון איהר די גאַנצע צייט, אַז זי זאָל.... ענדערען די דירה.

פאַר די 30 יאָהר פון זייער געמיינזאַם לעבען האָבען זיי שוין געוועקסעלט 42 וואוינונגען, און די אומגליקליכע פרוי קאָן נישט מעהר אַריבערטראָגען די דאָזיגע כסדר'דיגע איבערציהונגען פון איין דירה אין אַ צווייטע.

דער ריכטער, וועלכער האָט אָנערקענט, אַז פון מאַן קאָן מען נישט פאָדערען, דאָס ער זאָל אויפהערען צ רויכערען, האָט דאָס מאָל אָנערקענט, אַז די פרוי איז גערעכט און האָט איהר געגעבען אַ גט.

יודען אין די פלאמען פון ווייטען מזרח

(ענדע פון דער 4־טער זייט)

יודישער ישוב אין דיירען וואַקסט, צוליב דער אונזיכערער שטימונג אין כאַרבין האָבען זיך אויך אַריבערגעקליבען קיין דיירען אייניגע כאַרבינער רייכע יודען, ס'האָט זיך קאָנסטרואירט און לעגאַליזירט אַ יודישע קהלה. ס'איז געשאַפען געוואָרען אַ יודישער בית־עלמין. דער יודישער ישוב דער גרייכט שוין ביי אַ הונדערט משפּחות, דורך דיירען געהט די עמיגראַציע פון די יאַפּאַנער קיין מאַנדזשוריען, און דער וועג פון מאַנדזשוריע קיין שאַנכיי, טענטזין, פּעקין און גאַנץ איבער'ן כינא (ווי לאַנג די אייזענבאַהן־וועגען זענען איבערגעשניטען צוליב'ן קאָנפליקט).

שטאַרק צוטרייסעלט פון די געשעהענישען איז דער גרויסער יודישער ישוב פון שאַנכאַי לויט ווי עס מעלדען די אָרטיגע בעריכטען האָבען פאַר די צוויי חדשים פון די שוידערליכע געשעהענישען פערלאָזען די ריזיגע שטאָט העכער ווי אַ מיליאָן מענשען. דער גרעסטער טייל כינעזער זענען געלאָפען אין די אַרומיגע שטעט און דערפער און קעהרען זיך ביסלעכווייז אום צוריק. נאָך די אויסלענדישע רעזידענטען האָבען דער גרעסטער טייל אָפּגעשיקט זייערע פאַמיליעס קיין האָנקאָנג, סינגאַפּור, טיענטזין, פיליפּינען; פיל זענען אָפּגעפאָהרען קיין אַמעריקאַ. אין שטאָט העדשט אַרבייטסלאָזיגקייט און שרעקליכע פערגליווערונג אויף אַלע געביטען. פון דער יודישער בעפעלקערונג ליידען אַממעהרסטען דער מיטעלער און קליינער מענש, ווי אויך פערזאָרגען פון די פרייע פּראָפעסיעס. איצט איז שוין די גאַסען־בעוועגונג אויפ'ן אויסלענדישען סעטעלמענט ערלויבט ביז האַלב צוועלף. נאָר שאַנכאַיער הולטאַיעס זענען געוואוינט צו פערברענגען גאַנצע נעכט אין די קאַבאַרעטען און דאַנסינגס. דאָס האָט זיך אָפּגערופען אויף דער גאַנצער אַרמעי שפּילער, טענצער, אָפּיציאַנטען א.א. וועלכע לעבען ביינאַכט.

נאָר די גרעסטע געפאַהר איז שוין אַריבער און דער עולם הויבט אָן ביסלעך קומען צו זיך. מען הויבט אָן פערגעסען אָן די איבערגעלעבטע שוידערליכע געשעהענישען. דער שוידערליכער חורבן אינ'ם כינעזישען קוואַרטאַל טשאַפּיי, אין וואוסונג און ווייטער וואו עס טליען נאָך די האַלעוועשקעס און וואַלגערען זיך נאָך אונטער די גרודעס. די צוברענטע ביינער און צוריסענע אברים פון די טויזענדער קרבנות פון דער פרידליכער בעפעלקערונג, שוין נישט רעדענדיג וועגען די פיל טויזענדער זעלנער — די אַלע לעבעדיגע עדות פון פערוויסטונג און פערניכטונג — לאָזען נישט רוהען און וועקען דאָס געוויסען, די זאָרגלאָזע אויסלענדער מיידען אויס יענע ראַיאָנען און קוואַרטאַלען.

צווישען די פערניכטעטע געבייד'עס און אַנשטאַלטען, וועלכע זענען גענצליך חרוב און אָפּגעווישט געוואָרען פון די באָמבאַרדירונגען פונ'ם ים און לופט־פלאָט געפינט זיך אויך די פּרעכטיגע שאַנכאַיער מזרח־ביבליאָטעק מיט אַ מיליאָן ביכער. דער שאַנכאַיער יודישער קאָלעדזש דער דייטש־כינעזישער אוניווערזיטעט, די ים־אַקאַדעמיע אין וואוסונג. די רייכע ביבליאָטעק פון געריכט און אַ גאַנצער רייה קלובען און קולטור־אַנשטאַלטען.

יודיש קאמעראל־טעאטער, אלעע 1־טער מאי 2. דירעקציע: ד. צעלמייכער.

ערעפנונג פון זומער־סעזאן! קומט בעגריסען אונזער גרויסען גאַסט, דעם בעריהמטען אַמעריקאַנער סטאַר, דעם שטאָלץ פון דער יודישער ביהנע

בעני אדלער

פרייטאָג, דעם 27־טען, האַלב 10 אָווענד און שבת, 9 אָווענד

די גרעסטע סענסאַציאָנעלע פּרעמיערע דער

איבריגער מענש

אין 4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ פון ז. ליבין מיט בעני אדלער אלס „איבריגער מענש"

שבת, 12 פריה – אַ פריהמאָרגען־פאָרשטעלונג
איינהייטס־פּרייזען: 50 גר. און 1 זל. (ערשטע רייהע)

מיט בעני אדלער— **דער ווילדער מענש**

שבת, 4.30 נאָכמ. גרויסע פּאָפּול. פאָרשטעלונג פון 60 גר. ביז 1.60 ערשטע רייה

דאָס בעליבטע לעבענס־בילד מיט געזאַנג און טענץ

„יודישער קעניג ליר"

מיט בעני אדלער אלס „דוד משה'לעס". [illegible]הייטען מאָרגען!

גרויסע זשורנאליסטען=מאיובקע אין „לונא=פארק" (רוג טראגוטא און שענקעוויטשא)

ארגאניזירט דורכ'ן סינדיקאט פון די לאדזשער זשורנאליסטען

שבת, „פון נאכט ביז נאכט"

ד. 28-טען און 29-טען מאי

די פערוויילונג הויבט זיך אן שבת פון 3 א זייגער נאכמ. און ענדיגט זונטאג ביינאכט.

טויזענטער אטראקציעס און איבעראשונגען. ● קינא, דאנסינג, ביהנע. ● קאנקורסען מיט אויסצייכנונגען.

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואהל

שפאצירוואגענס אייזען - ניקעל- בעטען מאטראצען

„Patent" ספרענזינאווע

ווישימאטשקעס אמעריקאנער

צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער

„DOBROPOL", Łódź

Piotrkowska 73 (אין הויף)

צישעס

פאר גראפישע אנשטאלטען דרוקעריען און פערלאגען צעמענטלט

די איינציגע אידישע צינקאגראפיע אין לאדז

„געלבוקס"

פיעטריקאווער 104

טעל.: 241-24

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

פאר א אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

א קעטלערין אויף א 22-ער מאשין ווערט געברויכט. שטרימף-פאבריק ווסכאדניא 31. 3354

שטריקער-ארבייטער ווערען געברויכט ביי ראזענפעלד, בושעזשינער 77. 3349

קויף און פערקויף

געזוכט צו קויפען א שער-שפאק אויף קאפטען צו א ראשעל-מאשין, לאופער אגראדאווע 9. 3350

פערשידענעס

א שותף צו א גוט-איינגעפיהרט געשעפט מיט ביז 10 טויזענד זלאטעס ווערט געזוכט. פרנסה געזיכערט. אפערטען אונטער פרנסה געזיכערט. 3341

אכטונג, הענטשקע-פאבריקאנטען. איך נעהם אן קעסטען-שטוהלווארע אויף לוין יעדען קוואנטום. צו ערפאהרען אין דער טריקאטאזש-פאבריק פולנאצנא 25, 2-טער הויף. 3356

מיכטיגע הויז-אגענטען צו א ניי פאטענטירט ארטיקעל ווערט געזוכט. טעגליך פערדינסט פון 10 ביז 20 זל. צו ווענדען זיך צו דארענבוש קילינסקיעגא 100. 3347

וויכטיג פאר צייכנער און גאלאנטעריע-געוועלבער! פערקויף פון שאבלאנען צו צייכנען סערוועטקעס. די נייעסטע מוסטערן, ערשטקלאסיגע ארבייט, נידריגע פרייזען. לאדז, פראנציסקאנער 13 אין גאלאנטעריע-געוועלב. 3346

Zagubiono kwit inkasowy Łódzkiego Spółdz. Banku Komercyjnego na imię M. Eisenberg na zł. 80.— Łask. znalazca proszony jest o zwrot. Zastrzeżenia zrobione. M. Eisenberg, Śródmiejska 21. 3338

לאקאלען

2 וואוינונגען בעזונדער שטיבען מיט קוכען 2 צימערן און קיך, ווי אויך 2 עינצעלנע שטיבע, ערשטער און צווייטער שטאק. צו ערפאהרען אלטשטאדט 6, ביים היטער. 3339

ביליג אבצוגעבען א צימער אויף א פראצעוניע, געאייגנעט פאר א דאמען-שניידערין. אויך אן אויספערקויף פון פערשידענע מאלער-שאבלאנען און שפריץ-מאשינען, ביי פישאף. לאדז, פולנאצנא 9.

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער הינטעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מעלאנען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פעלט אריין אין דעם פיס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פארדרייען די קישקעס ווערט ער בראגנדיג און שטערבליך. ספעציעל גענייטע היילבאנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דאמשען פראפעסאר דאקטאר בראכירעקינר בעזייטיגען זיכער דאס שמערצען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס, לייטונגען מיט היילגארסעטען און פלאטע-פוס, ספעציעלע איינלאגען און די שיך האלטען פאר פערקרומטע פוס און פלאט-פוס, ספעציעלע איינלאגען און די שיך קינסטליכע גומענע פיס און הענד, נגמענע זאקען, פאר די גרעסטע קראנקע אדערן. עמפאנגט פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אוונד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר באראנטש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. ד"ר בר. קיפלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאנק דעם ה' ד"ר. י. ראפאפארט, ספעציאליסט פון היילארטאפעדישען אנשטאלט, וואלטשאנסקא 10, פאר אפיאטעהען מיין זוהן אין עלטער פון 7 יאהר, וועלכער איז קראנק געווען אויף א ברוך און אלע לאדזער כירורגען האבען אויפגעגעבען די האפנונג, נור דער דירעקטאר ראפאפארט האט איהם אפגעראטעוועט.

Jankiel Rojtman, Cegielniana 35
lub Kilińskiego 40

Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej,

Spółki Akcyjnej,

podaje niniejszem do wiadomości, że z powodu robót kanalizacyjnych na ul. Franciszkańskiej i Kilińskiego

pociągi linji Nr. 14,

poczynając od piątku, dnia 27 maja 1932 r., aż do odwołania nie będą kursowały ulicami Narutowicza, Kilińskiego, Franciszkańską i Brzezińską, lecz od ul. Kątnej ul. Czerwoną, ul. Piotrkowską przez Plac Wolności, ul. Nowomiejską i Plac Kościelny do Rynku Bałuckiego i zpowrotem. 3337

פליגעס, פלעקען

פערשידענע אויפוואוקסען, כל המינים צרות היילט איך אויס מאמענטאל און קאסטען־פרייער

ש. שילד רויט

קילינסקיעגא 100, ביי דארענבוש.

פון 10 פריה ביז 4 נאכמיטאג

Samochody

i motocykle używane. Kupno, sprzedaż, komis zamiana.

Auto-Agencja

Gdańska 82 tel. 189-28

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1.

נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערוועץ-קראנקהייטען.

קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער היילקאבינעט לאסמעטיק.

-- טעמיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד. --

פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען

זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.

- בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. -

וויזיט 3 זל.

יעדער איינציגער

האט זיך איבערצייגט, אז פאר

מעבעל

דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען אז"וו צאהלט די העכסטע פרייזען

א. ווליצמאן שענקעוויטש 23

טעלעפאן 191-00.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

Dr. med. Haltrecht

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעהמט אן פון 8–11 פריה, 12.30–1.30 מיטאג און פון 5–9 אוונד, זונטאג פון 10–1.

פאר אונבעמיטעלטע - לעטשניצע - פרייזען.

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אוירען, נאז, האלז- און לונגען-קראנקהייטען

11-טען ליסטאפאד 9

קאנסטאנטינער טעלעפאן 127-81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. בנזם אויך אן אין לעטשניצע זגערושער 17 פון 10 —11

א לאנגיעהריגער

מיליטער-בעאמטער

שרייבט ערלעדיגט אין אלע מיליטער-זאכען ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר

אייבציגע שפילזערס

מאז

פעטריקאווער 10

Starszy Felczer

L. Tajchner

אלטשטאדט 12 טעל. 165-72

בעזיצט א 23-יעהריגע שפיטאל-פראקטיק אין ווארשא און אין לאדז.

נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען א גאנצען טאג.

פאר ארימע אויפנאהם פון 8–10 פריה נור 1 זל.

פאקעז-שטעלן מיט פרישע קראוויאנקע און גיט גרויס בעשייניגונגען.

UROADNAL

UROADNAL

UROADNAL

וואנעס

- ווי אויך -

קינדער=וואנעס

בעקומט איהר נור אין דער בלעכעריי=ווערקשטעל

„ZGODA"

לאדז, צעגעלניאנא 2, טעל. 134-51 (עק פעטריק.)

בעמ.: וואנעס ווערען אויך אויסגעבארגט אויף זומער-וואוינונגען.

אויפמערקזאם!!!

איך מעלדע מיינע געעהרטע קונדען, אז מיין

ווייך- און בראנפען-געשעפט

איז איבערגעטראגען פון פאלודניאווא 5 אויף בזשעזשינער 25

גלייכצייטיג מעלדע איך, אז דער וויין-פערקויף וועט ווייטער פארקומען אויף פאלודניאווא 9, פראנט-געוועלב, און בעט די ביז-איצטיגע קונדען אויף די דאזיגע שטעלע ווייטער צו קויפען.

מיט אכטונג **משה אלטער.**

Dr. med. W. Eychner

אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען

וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4

(נעבן קינא „משארי") טעל. 134-72

נעהמט אן פון 2½ — 4 און פון 7 — 8 אוונד

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Bornsztejn i D. Zilberberg. Cegielniana ... „Najer Folksblat", Piotrkowska ... Redaktor odpowiedzialny ... Ch. Kaufman